

Fana Sparebank

Kvartalsrapport 2020

4. Kvartal

[FORELØPIG OG UREVIDERT]

Fana
Sparebank

Hovedtall Fana Sparebank konsern

(MNOK)

	pr 4. kv. 2020	pr 4. kv. 2019
Resultatsammendrag i millioner		
Netto renteinntekter	331,2	373,9
Andre driftsinntekter	99,8	109,1
Sum inntekter	430,9	483,0
Sum driftskostnader	252,3	257,3
Resultat før tap	178,6	225,7
Tap på utlån og garantier	18,2	-13,4
Resultat før skatt	160,5	239,0
Skattekostnader	33,7	56,9
Resultat for perioden	126,8	182,2
Totalresultat for perioden	126,2	181,8
Resultatsammendrag i % av GFK		
Netto renteinntekter	1,19	1,44
Andre driftsinntekter	0,36	0,42
Sum inntekter	1,55	1,86
Sum driftskostnader	0,91	0,99
Resultat før tap	0,64	0,87
Tap på utlån og garantier	0,07	-0,05
Resultat før skatt	0,58	0,92
Skattekostnader	0,12	0,22
Resultat for perioden	0,46	0,70
Totalresultat for perioden	0,45	0,70
Balansetall		
Brutto utlån	25.440	23.310
Innskudd fra kunder	11.924	11.278
Forvaltningskapital	29.276	26.242
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	27.810	25.958
Nøkkeltall hittil i år		
Utlånsvekst siste 12 mnd	9,1 %	5,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	5,7 %	2,2 %
Innskuddsdekning	46,9 %	48,4 %
Kostnadsprosent	1 58,5 %	53,3 %
Kostnadsprosent (ekskl. gevinst/tap finansielle instrumenter)	60,2 %	53,4 %
Egenkapitalavkastning totalresultat etter skatt	5,1 %	7,5 %
Egenkapitalavkastning resultat etter skatt	2 5,1 %	7,5 %
Kapitaldekning i %	19,7 %	21,2 %
Kjernekapitaldekning i %	17,6 %	18,9 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,9 %	18,0 %
LCR	219 %	208 %
Uvektet kapitalandel	8,5 %	9,2 %

1) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

2) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

Kvartalsvis resultatutvikling - isolert (MNOK)	4. kv 20	3. kv 20	2. kv 20	1. kv 20	4. kv 19	3. kv 19	2. kv 19	1. kv 19	4. kv 18
Renteinntekter	131,5	128,7	148,9	205,3	204,7	190,2	176,8	172,0	167,9
Rentekostnader	45,9	44,6	82,5	110,2	106,5	94,8	87,2	81,4	75,7
Netto renteinntekter	85,6	84,1	66,3	95,1	98,2	95,4	89,6	90,6	92,2
Utbytte aksjer, andeler og egenkapitalbevis	6,2	0,1	0,3	0,4	3,8	1,1	0,9	0,1	10,1
Provisjonsinntekter og gebyrer	15,7	23,0	24,3	22,5	26,7	27,9	29,6	22,9	27,4
Provisjonskostnader	-1,8	-2,1	-1,9	-1,9	-1,9	-2,1	-1,9	-1,7	-1,5
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	13,8	7,9	39,2	-49,4	0,8	0,7	2,6	-2,8	-21,8
Andre inntekter	0,1	0,5	2,5	0,2	1,9	0,0	0,1	0,0	-0,2
Andre driftsinntekter	34,0	29,5	64,4	-28,2	31,5	27,7	31,4	18,6	14,0
Sum inntekter	119,6	113,6	130,8	66,9	129,7	123,1	121,0	109,2	106,1
Personalkostnader	39,6	32,8	28,7	35,1	41,8	34,4	31,8	34,4	40,8
Administrasjonskostnader	18,9	18,1	17,4	17,8	20,1	16,8	17,4	15,3	19,2
Ordinære avskrivninger	3,3	3,6	3,2	3,2	3,5	2,6	3,3	3,3	2,3
Andre kostnader	7,9	7,4	7,5	7,8	8,4	9,0	7,7	7,5	11,0
Sum driftskostnader	69,7	61,9	56,8	63,9	73,8	62,8	60,3	60,5	73,3
Resultat før tap	49,9	51,7	74,0	3,1	56,0	60,3	60,7	48,7	32,8
Tap på utlån og garantier	9,5	-6,4	-3,5	18,5	6,3	-4,7	-0,6	-14,5	9,5
Resultat før skatt	40,5	58,0	77,4	-15,5	49,6	64,9	61,3	63,2	23,3
Skattekostnad	7,1	13,1	12,7	0,8	11,7	15,7	13,5	16,0	6,0
Resultat for perioden	33,3	45,0	64,8	-16,2	38,0	49,3	47,8	47,1	17,3
Totalresultat for perioden	32,7	45,0	64,8	-16,2	37,6	49,3	47,8	47,1	17,1

Nøkkel tall - Kvartalsvis Isolert	4. kv 20	3. kv 20	2. kv 20	1. kv 20	4. kv 19	3. kv 19	2. kv 19	1. kv 19	4. kv 18
Egenkapitalavkastning (Totalresultat i % av snitt EK)	5,2 %	7,2 %	10,7 %	-2,7 %	6,2 %	8,0 %	7,7 %	7,9 %	2,6 %
Egenkapitalavkastning (Resultat etter skatt)	5,2 %	7,2 %	10,7 %	-2,7 %	6,3 %	8,0 %	7,7 %	7,9 %	2,8 %
Rentenetto i % av GFK	1,16	1,18	0,98	1,46	1,48	1,44	1,39	1,45	1,45
Kostn. i % av inntekter	58,3	54,5	43,4	95,4	56,9	51,0	49,8	55,4	69,1
Kostn. i % av inntekter ekskl. finans.instr.	65,9	58,6	62,1	54,9	57,2	51,3	50,9	54,0	57,3
Brutto utlån til kunder	25.440	25.319	24.156	23.297	23.310	23.236	22.926	22.284	22.119
Utlånsvekst i % siste 12 mnd	9,1 %	9,0 %	5,4 %	4,5 %	5,4 %	5,4 %	5,8 %	6,5 %	6,5 %
Innskudd fra kunder	11.924	11.885	11.909	11.409	11.278	11.528	11.626	10.884	11.037
Innskuddsdekning	46,9	46,9	49,3	49,0	48,4	49,6	50,7	48,8	49,9
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd	5,7 %	3,1 %	2,4 %	4,8 %	2,2 %	4,0 %	3,7 %	1,9 %	2,6 %
Forvaltningskapital	29.276	29.365	27.649	26.972	26.241	26.194	26.402	25.589	25.168
Gjennomsnitt forvaltningskapital (GFK)	29.361	28.302	27.175	26.539	26.264	26.332	25.940	25.374	25.275
Vekst forvaltningskap. i % siste 12 mnd	11,6 %	12,1 %	4,7 %	5,4 %	4,3 %	3,5 %	5,5 %	6,5 %	4,7 %
Kapitaldekning	19,7 %	19,5 %	20,2 %	20,6 %	21,2 %	19,7 %	19,7 %	20,7 %	20,6 %
Kjernekapital	17,6 %	17,4 %	17,9 %	18,4 %	18,9 %	17,4 %	17,4 %	18,4 %	18,3 %
Ren kjernekapital	16,9 %	16,6 %	17,2 %	17,5 %	18,0 %	16,6 %	16,6 %	16,9 %	16,7 %

Kvartalsregnskap for 4. kvartal 2020

Banken økte utlånene til boligformål med 2.267 millioner kroner i 2020. Det er den høyeste veksten som er registrert i bankens historie. En betydelig andel kommer fra Himla Banktjenester, som i løpet av januar passerte en milepæl med 1 milliard kroner i utbetalte lån etter 7 måneders drift. Utlånsveksten fortsatte i årets siste kvartal, med en økning på 267 millioner kroner til boligformål.

Fra lanseringen i juni har Himla vært en ubetinget suksess, og konseptet har fått en overveldende mottagelse siden oppstarten i juni. Ved utgangen av 4. kvartal hadde Himla nådd 875 millioner kroner i utlån til boligformål, hvilket utgjør nær 40 prosent av den samlede boliglånsveksten for året under ett. Himla er en gjennomført digitalbank som kombinerer det beste av intuitive og svært kostnadseffektive løsninger. Selvbetjening bidrar til at banken har en ambisjon om å levere en av Norges beste boliglånsrenter.

Bankens kjernevirksomhet er i det korte tidsperspektivet på god vei til normalisering etter de ekstraordinære tiltakene som påvirket det meste av 2020. Alle rentejusteringer på kundeutlån og -innskudd har hatt full effekt i 4. kvartal. Netto renteinntekter utgjorde 85,6 millioner kroner mot 98,2 millioner kroner for tilsvarende periode i fjor. Nettorenten er under press idet markedstilpasninger i utlånsrenten ikke lenger kan kompenseres fullt ut siden innskuddsrentene nærmer seg null.

Raske tilpasninger av utlånsrenten og et historisk lavt rentenivå betyr at kundene betjeningsevne styrkes, slik at mislighold og tap kan unngås. Likevel er det ført avsetninger til tap på utlån og garantier på til sammen 9,5 millioner kroner i 4. kvartal. Misligholdte engasjementer viser også fortsatt reduksjon i 4. kvartal. Sammen med de øvrige resultatene for kvartalet gir dette et resultat før skatt på 40,5 millioner kroner, og 33,3 millioner etter skatt. Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 5,2 prosent for kvartalet. For 2020 under ett er resultat etter skatt 126,8 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 5,1 prosent.

Fana Sparebank har god soliditet. Bufferen utover myndighetenes krav til ren kjernekapital utgjør 3,4 prosentpoeng ved utgangen av 4. kvartal. Med inkludering av resultat hittil i år utgjør kapitaldekningen 19,7 prosent og ren kjernekapital 16,9 prosent.

Koronakrisen

Kunder

Banken har videreført høy beredskap og kapasitet for å håndtere koronasituasjonen i takt med de behov som er nødvendig til enhver tid. Dette gjelder så vel i kunderelasjonene som for å sikre forsvarlig drift i banken og for bankens organisasjon.

Hensynet til kundenes økonomiske sikkerhet og velferd har stått sentralt siden mars 2020. Bankens ekspedisjonssteder ble stengt i mars, men det er etter hvert gjennomført en gradvis gjenåpning. Kunder som har hatt særlige behov for å møte sine rådgivere er blitt ivarettatt gjennom individuelle avtaler gjennom hele perioden.

Antallet innvilgede avdragsutsettelse innen personkunde-markedet i tiden etter 1. mars har vist en økende tendens gjennom 4. kvartal. Ved utgangen av året var det innvilget avdragsutsettelse til 1.061 kunder, mot 887 i september. Antallet er derved tilbake til nivået som ble registrert rundt begynnelsen av krisen. Utviklingen følges fortsatt nøye.

Innen BM er bankens kunder i mindre grad påvirket av krisen. Fana Sparebank har utbetalt 3 lån på til sammen 6,6 millioner kroner innenfor Statens garantiordninger for lån til næringskunder. Dette er uendret fra 3. kvartal.

Rentereduksjoner

Fana Sparebank markerte seg med rask tilpasning av nye og lave kunderenter, særlig på boliglån. Lave utlånsrenter demper de negative effektene knyttet til betjening av lån for kunder som står helt eller delvis utenfor arbeidslivet. For andre lånekunder innebærer lave renter en forbedring av tilgjengelig likviditet. Bankens resultater blir påvirket gjennom lavere nettorente, men vil også ha langsiktig, positiv effekt av at kundenes betjeningsevne er styrket. I sum har lave renter og annen påvirkning av koronakrisen bidratt til økt sparing. Det har gitt mange kunder et incitament til å starte sparing i fond.

Organisasjonen

Banken fungerer i stor grad som normalt. Hovedtyngden av de ansatte arbeider fortsatt fra hjemmekontor, og dette opprettholdes inntil videre basert på det til enhver tid gjeldende beredskapsnivået. Ved bankens kontorer har bl.a. kantinen vært stengt, og det er fortsatt forbud mot å bevege seg mellom etasjene ved hovedkontoret på Nesttun eller mellom kontorene. Banken følger rådene og anbefalingene som kommer fra norske helsemyndigheter.

Resultatutvikling

Rentenetto og andre inntekter

Rentenettoen øker med 1,5 millioner kroner fra 3. til 4. kvartal, og endte på 85,6 millioner kroner (98,2). Rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,16 for kvartalet. Rentenettoen er lav, og uttrykker at det fortsatt er sterkt marginpress. Det forventes at nivået skal forbedres utover i 2021.

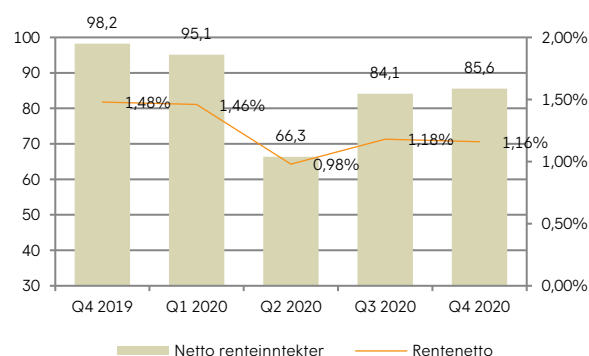

Fig. 1. Netto renteinntekter i absolutte tall og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

For året under ett utgjør beregnet, samlet bortfall av renteinntekter som følge av fremskyndet nedsettelse av boliglansrenten 32 millioner kroner. Videre påvirkes rentekostnadene av at reduksjonen av Nibor gjennom 2. kvartal ikke gav full uttelling på konsernets fundingkostnader før i siste halvdel av juni.

Netto provisjonsinntekter og -gebyrer beløp seg til 13,9 millioner kroner i 4. kvartal mot 24,8 i fjor. Reduksjonen er knyttet til flere forhold, både med lavere provisjoner fra eiendoms-megling og en korreksjon av mottatte provisjoner fra sparings- og plasseringstjenester. I tillegg er mottatte provisjoner fra korttransaksjoner lavere som følge av mindre reise- og ferieaktivitet i utlandet.

Finansielle instrumenter

Netto verdiendringer og gevinst og tap fra finansielle instrumenter har påvirket kvartalsregnskapet i særlig grad. Kildene til kvartalsresultatet er flere, og representerer i stor grad effekten av normalisering etter de store markedsverdiendringene i 1. og 2. kvartal. Endringene er hovedsakelig urealiserte.

Finansielle instrumenter millioner kroner	2020			
	Q4	Q3	Q2	Q1
Utbytte aksjer og EK-bevis	6,2	0,1	0,3	0,4
Gev./ (tap) på sert. og oblig.	-0,1	0,9	16,8	-17,2
Gev./ (tap) på oblig.fond	0,2	2,3	10,1	-13,5
Gev./ (tap) på aksjer	8,9	3,0	25,8	-17,2
Gev./ (tap) andre fin. instr.	4,8	1,7	-13,5	-1,5
Nto. Gev./ (tap) fin. instr.	13,8	7,9	39,2	-49,4

Obligasjonsporteføljen består hovedsakelig av obligasjoner med høy kredittkvalitet og likviditet som er kvalifisert som likviditetsbuffer (LCR). Samlet har likviditetsbufferen et volum på 3,2 milliarder kroner. I tillegg har banken en avkastningsportefølje av obligasjoner på 129 millioner kroner.

Aksjer består av både finansielle investeringer (aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond) og strategiske eiendeler, der aksjer i Frende Forsikring, Brage Finans, Norne Securities og Balder Betaling inngår. Markedsvurderinger av aksjeporteføljen resulterte i at strategiske aksjer ble oppjustert med 7,5 millioner kroner i 4. kvartal, hovedsakelig som følge av registrert omsetning av aksjer i Brage Finans. Det er mindre endringer i øvrige aksjer.

Gevinst og tap, andre finansielle instrumenter er en samlepost for markedsverdiendringer knyttet til bankens porteføljer av sikringsinstrumenter for fastrenteutlån, fastrente innlån og fastrente innskudd. Den samlede nettoeffekten av fastrentelån, både obligasjonslån, fastrentelån til kunder og fastrente-innskudd, utgjorde -12,7 millioner kroner i 4. kvartal.

Samlet bidrag fra finansielle instrumenter eksklusive utbytte utgjorde 13,8 millioner kroner i 4. kvartal. For året under ett er resultatet 11,5 millioner kroner.

Verdipapirporteføljen består i det alt vesentlige av obligasjoner med høy kredittkvalitet, herunder stats sertifikater, kommunelån og obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som holdes i bankens likviditetsportefølje (LCR). I tillegg plasseres deler av likviditetsbufferen i obligasjoner utstedt av banker. I bankens kapitalforvaltning brukes også ekstern forvaltning i form av plassering i obligasjonsfond. Beholdningene av rentebærende verdipapirer er hovedsakelig av langsiktig karakter.

Eiendomsmegling

Det samlede resultatbidraget fra eiendomsmevlingsvirksomheten utgjorde -8,3 millioner kroner før skatt i 4. kvartal og -7,4 millioner kroner for året under ett. Provisjonsinntektene utgjorde 6,6 millioner kroner (14,0). Kostnadene utgjorde 15,2 millioner kroner (16,1). Resultatnedgangen fra fjoråret

tilskrives dels effekt av koronakrisen, men er også et uttrykk for at det er lagt ned omfattende tid og ressurser i å restrukturere selskapet etter at det ble ilagt en foretaksbot på 350.000 kroner av Finanstilsynet, bl.a. som følge av mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsreglement. Alle avvik som ble påpekt av tilsynet ble lukket i løpet av 2020.

Driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde 69,7 millioner kroner i kvartalet. Tilsvarende tall for 2019 var 73,8 millioner kroner. Reduksjonen er primært knyttet til lavere personal- og administrasjonskostnader.

Kostnadsprosenten utgjør 58,3 (56,9) i 4. kvartal. Når finansielle instrumenter ekskluderes, ble kostnadsprosenten 65,9 for kvartalet (57,2).

Kostnadsprosent	4. kvartal	
	2020	2019
Kostnadsprosent	58,3 %	56,9 %
Kostnadsprosent ekskl. fin.instr.	65,9 %	57,2 %
Kostnadsprosent fra bankvirksomheten	55,5 %	51,7 %

Tab. 2. Kostnadsprosent, alternative rapporteringstall.

Kostnadsprosenten fra bankvirksomheten utgjør 55,5 prosent (51,7) i 4. kvartal. Med bankvirksomhet menes morbank inkludert boligkreditselskapet og eksklusive finansielle instrumenter. Provisjonsinntekter og kostnader fra eiendoms-meglervirksomheten er tilsvarende holdt utenfor.

Tap og nedskrivninger

Konsernets har tap på utlån og garantier på 9,5 millioner kroner i 4. kvartal 2020 mot 6,4 millioner kroner i tilbakeførte avsetninger til tap på utlån og garantier i 3. kvartal, og tap på 6,3 millioner kroner på samme tid i fjor. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 0,13 prosent. Samlede nedskrivninger etter IFRS 9 utgjør 72,1 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal 2020, en økning fra 63,0 i forrige kvartal. Som følge av de spesielle forholdene som er oppstått som følge av koronakrisen, er det tatt særlige skritt for å overvåke utlånene på PM og BM, slik at kvaliteten på utlånsporteføljen ivaretas. På generelt grunnlag ansees kvalitet i utlånsporteføljen å være god.

Resultat

Resultat etter skatt for 4. kvartal var 33,3 millioner kroner (38,0). Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 5,2 prosent for kvartalet, mot 6,2 prosent i tilsvarende periode i 2019.

Balansen

Konsernets forvaltningskapital var 29,3 MRDNOK ved utgangen av kvartalet (26,2). Forvaltningskapitalen er økt med 3.036 millioner kroner eller 11,6 prosent det siste året. Utlån til personkunder og økt likviditetsbuffer er de primære driverne for forvaltningskapitalveksten.

Utlån

Utlånsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd.
Utlån totalt	0,4 %	9,1 %
Personmarked (PM)	1,3 %	12,5 %
Bedriftsmarked (BM)	-2,7 %	-3,1 %

Brutto utlån til kunder utgjorde 25,4 MRDNOK ved utgangen av kvartalet (23,3). Det inkluderer 10,9 MRDNOK som er overført til bankens heleide datterselskap Fana Sparebank Boligkreditt AS. Utlånene er økt med 121 millioner kroner i 4. kvartal.

Forretningsområde personmarked (PM) økte sine utlån med 267 millioner kroner eller 1,3 prosent siste kvartal, og hele 2.267 millioner kroner i 2020. I dette tallet har Himla Bank-tjenester bidratt med 875 millioner kroner i boliglån. Himla bidrar med nær 40 prosent av boliglånsveksten. Utlån til PM var 20,4 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet.

Utlån til bedriftsmarked (BM) ble redusert med 142 millioner kroner, eller -2,7 prosent i 4. kvartal. Utlån til BM utgjør 5,0 milliarder kroner, hvilket representerer 19,8 prosent av konsernets samlede utlån.

Over de siste 12 måneder har de samlede utlånene økt med 2.130 millioner kroner, hvilket utgjør 9,1 prosent (5,4). Innen PM økte utlånene med hele 12,5 prosent, mens BM er redusert med 3,1 prosent. Utlånsaktiviteten for PM underbygges av et godt aktivitetsnivå og god tilgang på nye kunder. Gjennom kvartalet har banken tilbudt svært konkurransedyktige priser på boliglån, særlig for lån innenfor 75 prosent av verdigrader. Innen BM er endringene i større grad knyttet til enkeltengasjementer som gir svingninger og påvirker utlåns-volumet på kort sikt. Utviklingen innen BM er uttrykk for en bevisst nedtrapping av bankens eksponering i store nærings-eiendommer.

Innskudd

Innskuddsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd.
Innskudd totalt	0,3 %	5,7 %
Personmarked (PM)	-0,8 %	6,7 %
Bedriftsmarked (BM)	4,7 %	5,1 %
Kapitalmarked (KM)	0,2 %	0,9 %

Innskudd fra kunder utgjorde 11,9 MRDNOK (11,3) ved utgangen av kvartalet. Årsveksten utgjør 646 millioner kroner eller 5,7 prosent, mens siste kvartal hadde en økning på 39,5 millioner kroner eller 0,3 prosent.

Konsernets innskuddsdekning er 46,9 prosent, mot 48,4 prosent i samme periode i fjor. Morbanken har en innskuddsdekning på 81,8 prosent mot 79,9 prosent i forrige kvartal. Finansieringen av utlånsveksten ut over publikumsinnskuddene blir dekket av utstedelse av obligasjoner med lange løpetider. Boligkredittselskapets eksterne finansieringsbehov dekkes utelukkende av OMF.

Kundeutvikling

Fana Sparebank fikk 509 nye kunder i 4. kvartal og 2.351 for hele 2020. De nye kundene som er kommet til er et resultat av økt aktivitet og utlånsvolum. Tallet inkluderer nye kunder som kommer til gjennom Himla Banktjenester. Nye kunder er definert som kunder som har åpnet konto i banken i den aktuelle måleperioden.

Funding

Veksten i utlån siste 12 måneder er hovedsakelig finansiert med midler fra pengemarkedet. Nettovolumet av utstedte obligasjoner er økt med 1.840 millioner kroner over de siste 12 måneder. Konsernets pengemarkedsfinansiering skjer både gjennom utstedelser av OMF fra Fana Sparebank Boligkreditt AS og ordinære, usikrede obligasjonslån.

Fana Sparebank har ved utgangen av 4. kvartal en portefølje på til sammen 400 millioner kroner i F-lån, fordelt på 2 lån å 200 millioner kroner med 12 måneders løpetid.

Fana Sparebank har etablert et rammeverk for grønn finansiering. Rammeverket er grunnlag for utstedelse av Grønne Obligasjoner, og vil bidra til å utvide kildene for å dekke bankens fremtidige fundingbehov.

Porteføljekvalitet

Balanseførte, samlede nedskrivninger til forventet tap på utlån og garantier per utgangen av 4. kvartal utgjør 72,1 millioner kroner, ned fra 63 millioner kroner i foregående kvartal. I prosent av brutto utlån utgjør forventet tap på utlån og garantier 0,3 prosent (0,3).

Brutto misligholdte engasjement over 90 dager utgjør 90,4 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal 2020, en nedgang på 30,9 millioner kroner i kvartalet. I prosent av brutto utlån utgjør misligholdte lån 0,4 prosent ved utgangen av kvartalet (0,6).

Brutto tapsutsatte engasjement utgjør 90,9 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal, opp 52,0 millioner kroner i kvartalet. Tapsutsatte engasjement utgjør 0,4 prosent av brutto utlån ved utgangen av kvartalet (0,2).

Koronakrisen har introdusert et element av usikkerhet for fremtidig tapsutvikling. Økt arbeidsledighet som følge av innskrenkninger eller konkurser i virksomheter vil kunne påvirke betalingsevne, og sikkerhetsverdier i form av fast eiendom vil også kunne få betydning. Kvartalets avsetninger og vurderinger tar hensyn til ulike scenarioer for fremtidig utvikling.

Konsekvensene av koronakrisen blir således fulgt med særlig høy oppmerksomhet fremover. Bankens tiltak for å hjelpe kunder som påvirkes av situasjonen inkluderer avdragsutsettelse ved behov, og den generelle effekten av å iverksette rentenedsettelse på boliglån. For næringsvirksomhet deltar banken i myndighetenes garantiprogram. Så langt det er mulig å bedømme, er det styrets og administrasjonens oppfatning at bankens status med hensyn til utlånsporteføljer og kredittkvalitet er tilfredsstillende.

LCR

LCR og Leverage ratio	2019	2020				
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
LCR konsern	208 %	215 %	168 %	182 %	218 %	
LCR morbank	164 %	153 %	149 %	174 %	194 %	
Leverage ratio	9,2 %	8,8 %	8,6 %	8,2 %	8,5 %	

Banken måler og rapporterer LCR (Liquidity Coverage Ratio), for morbanken, boligkredittselskapet og konsernet hver for seg. Ved utgangen av 4. kvartal 2020 utgjorde LCR på konsernbasis 218 prosent, 194 prosent for morbanken og 860 prosent for boligkredittselskapet. Leverage ratio er beregnet til 8,5 prosent.

Rating

Fana Sparebanks rating hos Moody's Investors Service er **A3** med *stable outlook*. Utstedte OMF fra Fana Sparebank Boligkredittselskap har rating **Aaa**. Offisiell rating er et viktig bidrag for å sikre konsernet finansiering på konkurransedyktige vilkår.

Egenkapital

Kapitalforhold (konsern)	2019	2020				
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Kapitaldekning	21,2 %	20,6 %	20,2 %	19,5 %	19,7 %	
Kjernekapitaldekning	18,9 %	18,4 %	17,9 %	17,4 %	17,6 %	
Ren kjernekapital	18,0 %	17,5 %	17,2 %	16,6 %	16,9 %	
Ren kjerne inkl. res. hiå	18,0 %	17,5 %	17,5 %	17,2 %	16,9 %	

Fana Sparebank konsern har en risikovetket kapitaldekning på 19,7 prosent ved utgangen av kvartalet. Kjernekapitaldekningen er 17,6 prosent, hvorav ren kjernekapital utgjør 16,9 prosent. Konsernets kapitaltall inkluderer rapportering av kapitalbruk fra eierforetak i samarbeidende grupper. Konsernet Fana Sparebank fremstår ved utgangen av 4. kvartal 2020 med en buffer til myndighetenes krav til ren

kjernekapital på 3,4 prosentpoeng, hvilket underbygger en høy grad av soliditet.

Ansvarlig kapital

Bankens samlede, utestående volum av ansvarlig lånekapital utgjør 400 millioner kroner, hvorav 300 millioner kroner i ansvarlig lån (T2) og 100 millioner kroner i hybridkapital (T1). Generalforsamlingen har gitt styret fullmakt til å styrke bankens kapitaldekning ytterligere ved behov. Fullmaktene omfatter utstedelse av inntil 200 millioner kroner både i ansvarlige lån (T2) og hybridkapital tellende som annen kjernekapital (T1).

Fana Sparebank er ved utgangen av 2020 ikke meddelt krav om etablering av såkalt MREL-kapital, seniorlån med etterstilt sikkerhet. Det er heller ikke gitt konkrete føringer på når bankens eventuelle MREL-krav vil bli gjort kjent.

Pilar 2

Fana Sparebank skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i minstekravet i pilar 1. Som følge av koronakrisen, har myndighetene redusert den mot-sykliske bufferen fra 2,5 prosent til 1 prosent. Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapital er for tiden 13,5 prosent, ned fra 15 prosent fra årsskiftet. Bankens bufferkapital er således betydelig styrket. Bankens Pilar 2-krav skal revideres i 2021.

Klima og miljø i bankvirksomheten

Grønn finansiering

Fana Sparebank har etablert et rammeverk for grønn finansiering i tråd med internasjonalt anerkjente prinsipper. Rammeverket, Green Finance Framework, er kvalitetssikret av en uavhengig tredjepart, CICERO Shades of Green. Bankens program har en samlet rating på Medium Green.

Rammeverket bygger på en strengere vurdering av kvalifiserte boliger enn det som har vært standard i det norske markedet.

EUs klassifiseringssystem

Etter hvert som arbeidet innenfor bærekraft og overgangen til lavkarbonsamfunnet gjør seg gjeldende, kommer også behov og krav til å rapportere status for virksomheten. Det foreligger ulike modeller og metoder for rapportering, og i 2020 ble EUs taksonomi – klassifiseringssystem – introdusert som en felles plattform for presise definisjoner av hva som kan regnes som 'grønt'.

For bankens del er det primært tre dimensjoner som blir målt; resultatelementer, innskudd og utlån. Utlånsvirksomheten er driveren for målingen, og blir sentral for måling og bransjesammenligning. Målsettingen er å identifisere lån som er gitt i tråd med klassifiseringskravene og angi hvilken andel det utgjør av den samlede virksomheten. Begrepet 'taxonomy aligned', klassifiseringstilpasset, vil bli et sentralt nøkkeltall i kommende år. For bankens del vil det i en overgangsfase både bli rapportert tilpassede og grønne, ikke-tilpassede virksomhetstall.

Grønne innskudd

Fana Sparebank etablerte grønne innskudd i 2016, og utvidet tilbudet i 2020 til å omfatte samtlige bruks- og sparekontoer for barn og unge under 18 år. Innskuddene inngår i bankens rammeverk for grønn finansiering, og forplikter banken til å finansiere grønn virksomhet. Ved utgangen av 2020 hadde banken 167,3 millioner kroner i grønne innskudd, hvilket utgjør 1,4 prosent av de samlede kundeinnskuddene.

Grønne utlån

Ved utgangen av 2020 har Fana Sparebank 1.922 millioner kroner i grønne lån til boligformål. Det representerer 9,7 prosent av den samlede utlånsmassen. Av dette er 89 millioner kroner, eller 0,4% ansett som fullt tilpasset EUs klassifiseringssystem (Energimerke A).

Konsern	MNOK	%
Energimerke A	89	0,4 %
Energimerke B	655	3,3 %
TEK 10 Urban	1.179	5,9 %
Sum grønne boliglån	1.922	9,7 %
Øvrige boliglån	17.935	90,3 %
Sum boliglån	19.858	100,0 %

Det samlede volumet av grønne utlån danner grunnlag for utstedelse av grønne obligasjoner, obligasjoner med fortrinnsrett, grønne innskudd og alle bruks- og sparekontoer innskudd fra barn og unge under 18 år.

Bankens boliglånsmasse inneholder boliger av nyere konstruksjonsdato (TEK 10), og som ligger innenfor Bergen kommunes fortettingsområder beskrevet i arealplanen. Disse er betegnet som TEK 10 Urban.

Grønt boliglån

Grønt boliglån ble lansert som produkt i november 2020, og tilbys alle med boliger som har energimerke A, samt boliger med energimerke B så lenge de er bygget før 2019. **Grønt boliglån** er å regne som 'indrefiletet' av det som inkluderes i den samlede grønne utlånsporteføljen.

Ved utgangen av 2020 utgjør **Grønt boliglån** 47,5 millioner kroner. Av dette er 38,4 millioner knyttet til eksisterende lån der kundene er kvalifisert og banken har tatt initiativ til å gi kunden glede av bedre lånevilkår. Banken registrerer at ca. 2/3 av alle grønne boliglån er inngått med kvinner som hovedlåntaker.

Digitalisering og kundekommunikasjon

Endringstakten i den digitale utviklingen er svært høy. Kundene forventer økt tilgjengelighet og enkle, fremtidsrettede banktjenester. Økt grad av selvbetjening og transparens stiller høye krav til at løsninger og tjenester er individuelt tilpasset til den enkeltes behov og preferanser.

Opplåningsflyt

Kunder som har boliglån i Fana Sparebank kan gjennom tjenesten Opplåningsflyt se om boligverdien tillater at de kan øke eksisterende lån, og selv gjøre endringen. Søknad sendes direkte i nett- og mobilbank. Prosessen inkluderer automatisk innhenting av informasjon om lån i banken, boligverdi, skattemelding, lønsslipp og opplysninger fra Gjeldsregisteret.

Små lån

Under paraplybetegnelsen *Små lån* tilbyr banken lån inntil 150.000 kroner med inntil 5 års løpetid til ulike formål, herunder oppussingslån, samlelån og forbrukslån. Søknadsprosessen er heldigital, mens kredittbehandlingen gradvis automatiseres med erfaringsgrunnlaget som dannes over tid.

Kredittkort

Fana Sparebank utsteder egne kredittkort. Kredittkortene er knyttet til Visa. Kortene har vilkår som er blant markedets beste når det gjelder kostnader, kredittrente og betalingsvilkår. Bankens har utstedt 4.077 kort ved utgangen av 4. kvartal 2020.

Selskapet Dealmakers leverer fordelsprogram og forsikringer knyttet til kortet. Søknadsprosessen for kredittkort er selvbetjent og automatisert, herunder med bruk av samtykkebasert lånesøknad. Det er innvilget kreditter for i overkant av 200 millioner kroner. Opptrukket kreditt ved utgangen av

perioden utgjorde 23,8 millioner kroner mot 23,0 i forrige kvartal.

Mobilbetaling

Banken har tilrettelagt for en rekke mobilbetalingstjenester; Apple Pay, Fitbit, Garmin og Google Pay. Dette innebærer at man kan 'betale med klokken' på aktuelle salgssteder.

PSD2

PSD2 er implementert. Fana Sparebank har tilrettelagt for at kunder kan samle kontoer i andre banker på egen nettbank, og har også gjort kontoinformasjon til disposisjon i andre banker.

Sosiale medier

Banken bruker sosiale medier og interaktive kanaler aktivt. Det er fortsatt vekst i alle kanaler; Facebook, Instagram, Twitter og LinkedIn. Bankens chat-funksjon er lagt på de åpne sidene, og er en effektiv kanal for kundekommunikasjon.

Samfunnsansvar

Great Place To Work

Fana Sparebank er blant Norges beste arbeidsplasser ifølge organisasjonen Great Place To Work (GPTW). Fana Sparebank har vært tilknyttet GPTW siden 2018. Mot slutten av 2020 ble ny medarbeiderundersøkelse gjennomført, der samtlige 114 ansatte i bankvirksomheten gjennomførte undersøkelsen. Resultatet viser ytterligere fremgang fra et allerede høyt nivå: Trustindeksen økte fra 85 til 88 prosent.

Bankens ledelse bruker områdene som dekkes av GPTW som utgangspunkt for utvikling og forbedring i organisasjonen.

Gavetildelinger

Fana Sparebank følger en gavestrategi som hovedsakelig bygger på en kvartalssyklus med ulike temaer og tildelinger fordelt utover året. Det er imidlertid åpnet for at det underveis i året er rom for utdelinger til bestemte formål.

Administrerende direktør Lisbet K. Nærø overrekker gavesjekken på 10 MNOK. Administrerende direktør Lars Leegaard Marøy tar imot på vegne av VilVite i Bergen.

Etter styrets innstilling vedtok Generalforsamlingen å styrke bankens gavefond med 30 millioner kroner basert på regnskapet for 2019. Dette gir bl.a. rom for å rette støtte inn mot prosjekter og formål som er særlig rammet av konsekvensene av koronakrisen.

I 4. kvartal 2020 er det delt ut til sammen 3,7 millioner kroner. Hoveddelen av utdelingene, drøyt 2,3 millioner kroner, er gått til formål knyttet til bærekraftstiltak. Det er i tillegg gitt 0,8 millioner kroner til formål knyttet til barn og unge, 0,5 millioner kroner til kultur og næring.

Den største enkeltutdelingen i bankens historie ble visualisert i 4. kvartal 2020, da VilVite i Bergen mottok en gavesjekk på 10 millioner kroner for utviklingen av ny utstilling som skal handle om naturbevissthet og grønn innovasjon. Utstillingen skal etter planen åpnes våren 2021.

Styret har foreslått en avsetning på 30 millioner kroner til gavefondet i 2020.

Bærekraft og ESG

Grønnvaskingsplakaten Fana Sparebank arbeider aktivt med å forbedre og tydeliggjøre sin rolle innen samfunnsansvar og bærekraft. Det er mange utfordringer knyttet til tiltak og endringer som er nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet, ikke minst å unngå tiltak som kan oppfattes som grønnvasking. Fana Sparebank ønsker å unngå dette, og har sluttet seg til prinsippene til Grønnvaskingsplakaten. Det betyr at banken blant annet bestreber seg på å være mest mulig etterrettelige når det gjelder de faktiske tiltak og bidrag vi gjør overfor det grønne skiftet.

Fana Sparebanks mål er forankret i styret, ledelsen og organisasjonen, og er et uttrykk for vilje til å gjennomføre de endringer og tilpasninger som er nødvendig for å leve opp til høye ESG-krav.

Fana Sparebank gir sin tilslutning til FN's 17 bærekraftsmål, og legger disse til grunn for bankens retning og ambisjoner for fremtidig utvikling. Banken utvikler nye produkter og tjenester både på innskudds- og utlånsiden som vektlegger disse prinsippene, og som skal fremme et lavutslippsamfunn. Konsernet er sertifisert Miljøfyrtårn.

Klimaregnskap

Fana Sparebank avlegger årlig klimaregnskap for virksomheten. Det sist tilgjengelige er fra 2019, der karbonfotavtrykket er redusert fra 236 tCO₂-ekvivalenter i 2018 til 168 tCO₂-ekvivalenter, en reduksjon på nær 30 prosent sammenlignet med året før. Reduksjonen har primært sammenheng med eliminering av oljefyring ved hovedkontoret, men både scope 1, 2 og 3 viser positiv utvikling. Banken arbeider fortsatt med videre kartlegging av klimautslipp. Dette gjelder i særlig grad de indirekte utslippene under scope 3, der det er spesielt krevende å skaffe data med tilfredsstillende kvalitet. De rapporterte tall gjelder for bankens virksomhet, og inkluderer ikke kunder og karbonfotavtrykk knyttet til utlånsvirksomheten.

Fana Sparebank er klimanøytral etter prinsippene som er nedfelt i UN Climate Neutral Now. Basert på klimaregnskapet for 2019, kompenserer Fana Sparebank CO₂-utslippene med FN-godkjente klimakvoter (Certified Emission Reductions (CER)). Ved kjøp av kvoter legges det vekt på å finne prosjekter som bidrar til nye reduksjoner i karbonfotavtrykk.

Kjøp av klimakvoter gjennomføres som en siste utvei for å oppnå klimanøytralitet, og fritar ikke banken for å arbeide aktivt med å redusere eget karbonfotavtrykk.

FNs Global Compact

Fana Sparebank er tilsluttet FNs Global Compact. Det innebærer en forpliktelse til å ha et aktivt forhold til ti prinsipper innen menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon, samt å gjøre sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med dem.

Global Compact er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Tilslutninger av nye virksomheter er meget sterk, og utgjør nå mer enn 11.500 bedrifter, hvorav nær 200 norske, fra 156 land.

Fana Sparebank har innført interne retningslinjer der det innenfor risikoområdene likviditetsstyring og kapitalforvaltning stilles krav om medlemskap i Global Compact overfor forbindelser og utstedere.

FNs klimainitiativ innen finans

FNs klimainitiativ innen finans (UNEP FI) vokser i omfang. Etter etableringen i september 2019, der Fana Sparebank var én av de 130 stifterbankene, er gruppen nå i ferd med å nærme seg 300. Det arbeides aktivt med å utvikle verktøy og modeller som medlemsbankene vil ta i bruk for å analysere, måle og rapportere klimarelaterte data. I tillegg gis tilgang til omfattende, erfaringsbasert informasjon fra ledende og innovative banker til felles nytte.

Klimainitiativet beskriver seks prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. I den pågående koronakrisen har erfaringsutveksling om håndtering av COVID-19 vært en naturlig del av dette, og dermed vært gjenstand for egne, nettbaserte, seminarer. Temaene har i den sammenheng vært knyttet til håndtering og beskyttelse av kunder, ansatte og støtte til lokalsamfunn.

Fana Sparebank har også sluttet seg til en kollektiv forpliktelse for klimahandling som stiller krav til etablering av konkrete mål og planer for gjennomføring av tilpasninger i bankens virksomhet over tid for å reflektere og finansiere den lav-karbon, klimastabile økonomien som kreves for å begrense den globale oppvarmingen til godt under 2° Celsius.

Lokalt tiltak – bikuber på taket

Et lokalt og konkret tiltak knyttet til bankens bærekraftsarbeid er installering av et antall bikuber på taket til bankens hovedkontor på Nesttun. Biene er primært et symboltiltak fra bankens side, men det gir også lokal effekt ved at frukthager i en stor omkrets vil nyte godt av forbedret pollinering.

Banken har inngått en avtale med en lokal birøkter, og fra oppstarten i mai har tiltaket fått stor oppmerksom blant de ansatte, bankens kunder og i lokale medier. Biholdet bidrar til et kunnskapsløft innen artsmangfold og samspill i naturen. Den første honninghøsten er levert, og bærer bankens design på etikettene.

Andre forhold

Distribusjon

Bankens virksomhet drives med utgangspunkt i hovedkontor på Nesttun og et avdelingskontor i Kaigaten i Bergen sentrum. I september åpnet banken et nytt kontor i Os sentrum.

Bankens ekspedisjonssteder praktiserer begrensninger på ordinære åpningstider og kundeekspedisjon som følge av koronasituasjonen. Nødvendige ærender løses fortløpende gjennom særskilt avtale. Kundemøter gjennomføres per telefon, video eller ved hjelp av andre elektroniske hjelpemidler.

Bankens mobile tjeneste, bankbilen, brukes i stor grad av eldre kunder. Av hensyn til smitterisiko overfor denne helsemessig utsatte gruppen, er bankbilen tatt ut av ordinær drift inntil videre.

Himla Banktjenester

Den nye digitalbanken Himla Banktjenester ble lansert 11. juni, og fikk en overveldende mottagelse i markedet.

Ved utgangen av 4. kvartal 2020 hadde Himla utlån på 875 millioner kroner, og i januar passerte Himla 1 milliard kroner i utbetalte boliglån. Himla genererer innpå halvparten av utlånsveksten innen personkundemarked.

Himla Banktjenester er en landsdekkende tjeneste levert av Fana Sparebank og opererer under Fana Sparebanks bank-konsesjon. Konseptet retter seg mot heldigitale kunder som ikke har behov for verken rådgiving eller å besøke et bankkontor. Himla leverer et av Norges billigste boliglån der alle lån i porteføljen prises likt. Ambisjonen er at rentebetingelsene til enhver tid skal være blant de tre beste i Finansportalen på lånefinansiering inntil 75 av låneverdi.

I tillegg til boliglån tilbys forbrukslån, kredittkort og en forbruks- og sparekonto. Himla er tilrettelagt for mobilbetalings-tjenestene Apple Pay og Google Pay.

Nær 60 prosent av utlånene er knyttet til Oslo og Viken. Himla markedsføres mest aktivt i de største, norske byene.

Organisasjon - ansatte

Fana Sparebank hadde 136 ansatte i konsernet ved utgangen av kvartalet (135). Dette utgjør 133 årsverk (132). Morbanken hadde 112 ansatte (110) og 109 årsverk (107).

Sykefraværet viser 5 prosent i 4. kvartal, mot 5,6 prosent i foregående kvartal. Langtidsfravær utgjorde 3,2 prosent i 4. kvartal, en reduksjon fra 4,4 prosent i foregående kvartal.

Datterselskap og eierinteresser

Fana Sparebank Eiendom AS

Eiendomsmeglingsforetaket Fana Sparebank Eiendom AS, som er heleid av Fana Sparebank, utfører eiendomsmeglingsoppdrag både gjennom sitt tradisjonelle konsept og gjennom lavpriskonseptet Himla.

Fana Sparebank Eiendom AS har i siste kvartal 2020 omsatt 199 eiendommer. Totalt for året har selskapet omsatt 886 eiendommer.

Foretaket har ved årsskiftet en markedsandel i bruktmarkedet i Bergen kommune på ca. 8,3 prosent, hvorav i overkant av 4 prosent vedrører Himla.

Selskapet har nylig tilsatt Per Christian Lønning som ny daglig leder. Lønning har lang fartstid i selskapet fra tidligere.

Gjennom tradisjonell eiendomsmegling selges både brukte boliger og boliger under oppføring. Avdelingen består av 16 ansatte. Det inkludert regnskap og oppgjørskfunksjoner som også betjener Himla. Alle har arbeidssted på Nesttun.

Avdelingen har hatt 99 salg totalt i siste kvartal mot 88 i samme kvartal i 2019. Økningen skyldes i første rekke at en del salg av nybygg ble omsetningsført i siste kvartal 2020. Bruktbolig innenfor Bergen kommune står for 56 av disse salgene. Øvrige salg er relatert til salg på fritidseiendommer som ligger utenfor kommunen samt salg av nybygg. Totalt har avdelingen solgt 370 boliger i 2020.

Himla Eiendomsmegling

Gjennom Himla gis kunden mulighet til å selge boligen for et fast meglarhonorar på 35.000 kroner. Virksomheten i Himla Eiendomsmegling drives som en egen avdeling av Fana Sparebank Eiendom AS. Himla Eiendomsmegling er også etablert med eget kontor i Oslo. Himla har 9 ansatte, hvorav 7 i Bergen og 2 i Oslo.

Siste kvartal 2020 solgte Himla i Bergen 78 boliger, totalt for året ble det solgt 400 boliger fra Bergenskontoret. I Oslo ble det i siste kvartal solgt 21 boliger, totalt for året ble det solgt 116 boliger fra Oslokontoret. Himla har solgt flere boliger i 2020 sammenlignet med 2019, men det er tatt inn færre oppdrag gjennom året. Inntaket på bergenskontoret er redusert med 67 oppdrag. I perioder der smitteverne-reglene ble strammet inn stoppet inntaket litt opp. Spesielt i mars og september var inntaket lavere enn normalt.

I januar 2021 passerte Himla Eiendomsmegling en milepæl med 1000 solgte eiendommer i Bergens-området siden oppstarten.

Eierinteresser

Fana Sparebank har strategisk eierandeler i produkt- og tjenesteleverandører. Banken mottar provisjoner fra salg, og bygger opp verdier gjennom eierskapet over tid. På sikt vil mottatt utbytte synliggjøre den løpende verdiskapningen. Selskapene konsolideres ikke i bankens regnskaper.

Frende Forsikring

Frende Forsikring omfatter både skade- og livsforsikring. Banken selger skade- og livsforsikringsprodukter fra Frende, og mottar salgsbaserte provisjoner. Frende eies av 15 frittstående sparebanker. Fana Sparebank har en eierandel på 0,83 prosent.

Frende solgte pensjonsporteføljen til Nordea Liv i 2020. Bankens bedriftskunder får med det tilgang til et komplett produktspekter innen pensjon, og gode digitale kundeløsninger. Nordea Liv vil være bankens leverandør av det nye produktet Egen Pensjonskonto fra 2021.

Brage Finans

Brage Finans leverer leasing og salgspantlån, og eies av 12 frittstående sparebanker. Banken selger finansieringstjenester gjennom Brage Finans, og mottar provisjoner basert på porteføljens volum. Gjennom Brage Finans har bankens kunder direkte tilgang til gunstig Grønn bilfinansiering for el- og hydrogendrevne biler.

Fana Sparebank har en eierandel på 5,34 prosent. I tillegg til eierskapet, deltar Fana Sparebank i flere syndikerte lån til Brage Finans.

Brage Finans er sertifisert Miljøfyrtårn.

Norne Securities

Norne Securities er et fullverdig verdipapirforetak som leverer tjenester innen verdipapirhandel og Corporate Finance. Fana Sparebanks eierandel er 9,72 prosent.

Fana Sparebank leverer fonds- og aksjehandelsløsninger for bankens kunder gjennom Norne Securities. Blant tjenestene tilbys bankens kunder en fremtidsrettet og svært brukervennlig løsning for Aksjesparekonto og Individuell Pensjonssparing, IPS. Løsningene er tilgjengelige på alle digitale plattformer, også i Mobilbanken.

Norne Securities er i prosess med sertifisering som Miljøfyrtårn, og sikter på å bli klimanøytrale i 2021. De er også medlemmer av UN Global Compact, og har signert Grønnvaskingsplakaten.

Dealflow

Fana Sparebank har en strategisk eierandel i Dealflow AS. Dealflow har forretningsadresse i Bergen, og er en folkefinansieringsplattform for egenkapitalinvesteringer. Selskapet er største aktør innen dette området, og har siden oppstarten i 2018 gjennomført 50 emisjoner og hentet inn til sammen 140 millioner kroner, hvorav 80 i 2020. Konseptet er under stadig utvikling, herunder med tilretteleggelse av annenhåndsmarkedet for unoterte aksjer. Dealflow satser også på utvikling gjennom selskapet Dealflow Technology med teknologilicensiering og selskapsadministrasjon under merkenavnet Adminflow.

Utsiktene fremover

Koronakrisen har påvirket oss på alle nivåer i 2020. Fra banken, med våre kunder, ansatte og selve bankvirksomheten til nasjonen og på et globalt nivå. Ved inngangen til 2021 er utsiktene til normalisering kommet gjennom utrulling av vaksiner. Det er likevel mange områder der det vil ta tid før adferd og aktivitet kommer tilbake til nivåene før krisen kom. I dette ligger at virksomheter som har tøyd seg langt for å holde hjulene i gang, fortsatt står i fare for å gå overende og lede til engasjementstap og økt arbeidsledighet. Vi står overfor en sårbar periode der det vil svinge mellom fortsatt strenge koronatiltak og forventninger om bedre tider.

Fana Sparebanks styre og ledelse opprettholder derfor høy oppmerksomhet knyttet til situasjonen, og er særlig innstilt på at krisen vil kreve at det tas ekstraordinære hensyn for å ivareta både kundenes og de ansattes interesser.

Disse hensynene spenner fra det helsemessige til at bankens samfunnsansvar skal ivaretas på best mulig måte. I dette ligger også å tilpasse vilkår og på annen måte sikre at forbigående problemer ikke forsterkes eller blir permanente. Et bidrag i så

måte er det historisk lave rentenivået som åpner for at det er lettere å betjene lån selv under pressede situasjoner.

Gjennom hele krisen har fundamentet for bankens virksomhet vært svært betryggende. Bankens stilling, både likviditets- og soliditetsmessig, er svært god. Det er således styrets oppfatning at Fana Sparebank står godt rustet til ikke bare å møte de utfordringene som banken står overfor, men også være en positiv bidragsyter til å få kunder, ansatte og organisasjonen trygt gjennom krisen.

Nesttun 12. februar 2021

Nils Magne Fjereide
styrets leder

Peter Frølich
styrets nestleder

Kjerstin Fyllingen

Hanne Magnussen
repr. for ansatte

Arnstein Bjørke

Arnt Hugo Knudsen
repr. for ansatte

Morbank				Konsern					
4. kv. 2019	4. kv. 2020	2019	2020	Note	2020	2019	4. kv. 2020	4. kv. 2019	
122,7	80,3	456,3	373,3		559,5	669,3	122,9	181,6	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost
22,7	9,0	73,1	57,1		54,9	74,4	8,6	23,1	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi
64,1	28,9	221,9	169,7		283,2	369,8	45,9	106,5	Rentekostnader
81,2	60,5	307,4	260,7		331,2	373,9	85,6	98,2	Netto renteinntekter
1,4	6,2	6,6	7,1		7,1	6,0	6,2	1,4	Utbytte aksjer, andeler og egenkapitalbevis
18,6	16,0	75,1	70,9		85,5	107,1	15,7	26,7	Provisjonsinntekter og gebyrer
-1,9	-1,8	-7,5	-7,7		-7,7	-7,5	-1,8	-1,9	Provisjonskostnader
3,3	15,1	5,9	16,6		11,5	1,4	13,8	3,3	Netto gevinst/tap finansielle instrumenter
2,8	1,1	5,2	5,8		3,4	2,1	0,1	1,9	Andre inntekter
24,3	36,7	85,3	92,7		99,8	109,1	34,0	31,5	Andre driftsinntekter
105,5	97,2	392,7	353,5		430,9	483,0	119,6	129,7	Sum inntekter
31,0	30,0	110,1	109,0		136,2	142,5	39,6	41,8	Personalkostnader
16,2	15,6	52,2	58,2		72,1	69,6	18,9	20,1	Administrasjonskostnader
3,3	3,2	12,0	12,8		13,4	12,8	3,3	3,5	Ordinære avskrivninger
7,3	5,7	26,5	23,7		30,5	32,5	7,9	8,4	Andre kostnader
57,7	54,5	200,8	203,7		252,3	257,4	69,7	73,8	Sum driftskostnader
47,8	42,7	191,9	149,7		178,6	225,6	49,9	56,0	Resultat før tap
3,7	9,3	-16,2	18,7		18,2	-13,4	9,5	6,3	Tap på utlån og garantier
44,1	33,4	208,1	131,0		160,5	239,0	40,5	49,6	Resultat før skatt
8,8	5,6	49,9	27,2		33,7	56,9	7,1	11,7	Skattekostnad
35,3	27,8	158,2	103,9		126,8	182,2	33,3	38,0	Resultat for perioden

Andre inntekter og kostnader

35,3	27,8	158,2	103,9	Resultat for perioden	126,8	182,2	33,3	38,0
-0,5	-0,8	-0,5	-0,8	Estimatavvik pensjoner	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5
0,1	0,2	0,1	0,2	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	0,2	0,1	0,2	0,1
				Sum øvrige resultatposter som ikke vil bli reklassifisert til resultatet	-0,6	-0,4	-0,6	-0,4
-0,4	-0,6	-0,4	-0,6	Verdiendring utlån til virkelig verdi	0,0	0,0	0,0	0,0
				Sum øvrige resultatposter som senere kan bli reklassifisert til resultatet	0,0	0,0	0,0	0,0
-0,4	-0,7	0,0	0,4	Sum andre inntekter og kostnader	-0,6	-0,4	-0,6	-0,4
34,8	27,1	158,1	104,2	Totalresultat for perioden	126,2	181,8	32,7	37,6

BALANSE

Morbank				Konsern			
31.12.19	31.12.20	EIENDELER	Note	31.12.20	31.12.19		
77,6	77,4	Kontanter, innskudd i N.B.		77,4	77,6		
844,5	969,5	Utlån til kredittinstitusjoner		224,9	237,4		
14.424,0	14.544,1	Netto utlån til kunder	3-5	25.387,1	23.253,2		
4,3	18,6	Finansielle derivater	6	18,6	4,3		
2.090,2	3.337,7	Rentebærende verdipapirer		3.128,1	2.179,1		
336,7	291,4	Aksjer og egenkapitalbevis		291,4	336,7		
360,0	560,0	Aksjer i datterselskaper		0,0	0,0		
0,0	2,2	Utsatt skattefordel		4,0	0,0		
7,8	11,1	Immatrielle eiendeler		11,2	8,2		
70,4	71,8	Varige driftsmidler		72,2	71,1		
30,6	33,9	Leierettigheter		33,9	30,6		
14,6	7,0	Andre eiendeler		7,0	14,6		
9,9	10,9	Forskuddsbetalte kostnader		20,5	28,3		
18.270,7	19.935,7	Sum eiendeler		29.276,2	26.241,2		
31.12.19	31.12.20	GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.20	31.12.19		
33,7	465,4	Gjeld til kredittinstitusjoner		421,8	2,8		
11.279,9	11.925,7	Innskudd fra kunder		11.924,1	11.278,0		
4.268,8	4.748,8	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapire	9	13.772,6	11.932,4		
18,0	43,3	Finansielle derivater	7	43,3	18,0		
33,4	29,0	Annen gjeld		30,8	37,8		
22,6	24,2	Påløpte kostnader og forsk. betalte inntekter		31,9	27,9		
51,6	29,7	Betalbar skatt		37,7	59,5		
0,8	0,0	Utsatt skatt		0,0	0,2		
30,9	34,7	Leieforpliktelser		34,7	30,9		
18,5	35,6	Avsetninger og pensjonsforpliktelse		35,6	18,5		
299,8	299,7	Ansvarlig lånekapital	9	299,7	299,8		
16.058,1	17.636,2	Sum gjeld		26.632,3	23.705,8		
2.030,6	2.100,4	Sparebankens fond		2.444,8	2.353,4		
50,8	68,3	Gavefond		68,3	50,8		
30,0	30,0	Foreslått avsetning til gavefond		30,0	30,0		
101,2	100,9	Hybridkapital		100,9	101,2		
2.212,6	2.299,5	Sum egenkapital		2.643,9	2.535,4		
18.270,7	19.935,7	Sum gjeld og egenkapital		29.276,2	26.241,2		

Endringer i egenkapitalen (MNOK)

MORBANK

	Sparebankens fond	Gavefond	Foreslått utdelt gavefond	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.19	2.030,6	50,8	30,0	101,2	2.212,6
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-12,5			-12,5
Resultat for perioden	69,4		30,0	4,5	103,9
Utbetalt renter fondsobligasjon				-4,8	-4,8
Andre inntekter og kostnader	0,4				0,4
Egenkapital pr 31.12.20	2.100,4	68,3	30,0	100,9	2.299,5
Egenkapital pr 31.12.18	1.910,7	45,4	30,0	200,4	2.186,4
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-24,6			-24,6
Resultat for perioden	120,4		30,0	7,8	158,2
Utstedelse av ny fondsobligasjon	-0,3			100,0	99,8
Innløsning av fondsobligasjon	-0,1			-200,0	-200,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-7,0	-7,0
Andre inntekter og kostnader	0,0				0,0
Egenkapital pr 31.12.19	2.030,6	50,8	30,0	101,2	2.212,6

KONSERN

	Sparebankens fond	Gavefond	Foreslått utdelt gavefond	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.19	2.353,4	50,8	30,0	101,2	2.535,4
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-12,5			-12,5
Resultat for perioden	92,3		30,0	4,5	126,8
Utbetalt renter fondsobligasjon				-4,8	-4,8
Korreksjon EK IFRS 9 avsetning	-0,4				-0,4
Andre inntekter og kostnader	-0,6				-0,6
Egenkapital pr 31.12.20	2.444,8	68,3	30,0	100,9	2.643,9
Egenkapital pr 31.12.18	2.209,8	45,4	30,0	200,4	2.485,6
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-24,6			-24,6
Resultat for perioden	144,4		30,0	7,8	182,2
Utstedelse av ny fondsobligasjon	-0,3			100,0	99,8
Innløsning av fondsobligasjon	-0,1			-200,0	-200,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-7,0	-7,0
Andre inntekter og kostnader	-0,4				-0,4
Egenkapital pr 31.12.19	2.353,4	50,8	30,0	101,2	2.535,4

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(MNOK)

		MORBANK		KONSERN	
(MNOK)					
	note	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder		467,0	536,7	624,2	726,7
Netto inn-/utbetalinger av lån til kunder		-81,6	-372,1	-2.096,3	-1.182,5
Renteutbetalinger til kunder		-88,1	-109,2	-88,1	-109,2
Netto inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder		659,8	228,0	660,2	227,8
Renteinnbetalinger sentralbanken		0,3	0,8	0,3	0,8
Netto inn/utbetalinger på utlån til/fra kredittinst.		-126,0	78,1	-1,2	104,1
Innbetaling av utbytte		0,4	5,5	0,4	5,5
Utbetalt ved investering aksjer holdt for omsetning		-100,0	-5,9	-100,0	-5,9
Innbetalt ved salg aksjer holdt for omsetning		170,1	17,4	170,1	17,4
Utbetaling leiekostnader som ikke inngår i måling av leieforpliktelser		-0,7	-1,5	-0,7	-1,5
Utbetalinger drift		-207,6	-195,9	-246,9	-253,2
Utbetalinger skatter		-51,9	-38,8	-59,4	-48,4
Øvrige inntekter		6,7	1,0	45,2	56,0
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		648,2	144,0	-1.092,3	-462,6
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
Utbetalt ved investering strategisk aksjebeholdning		-5,2	-29,3	-5,2	-29,3
Innbetalt ved salg strategisk aksjebeholdning		1,3	49,7	1,3	49,7
Utbetaling kapitalforhøyelse aksjepost i datterselskaper		-200,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte aksjer		5,4	1,1	5,4	1,1
Kjøp av varige driftsmidler		-21,9	-9,4	-22,0	-9,6
Salg av varige driftsmidler		7,6	2,1	7,6	2,1
Netto inn-/utbetalinger ved oms. av rentebærende vp		-1.244,6	45,6	-946,0	47,0
Renteinnt. sertifikater/obl. plasseringer		33,3	45,1	34,3	46,6
Øvrige inntekter fra investeringsaktiviteter		0,7	3,1	0,0	0,0
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		-1.423,5	108,0	-924,5	107,6
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
Utbetaling leieforpliktelse		-2,8	-2,2	-2,8	-2,2
Utbetaling rentedel leieforpliktelse		-0,9	-0,8	-0,9	-0,8
Innbetalt annen langsiktig gjeld		1.100,7	0,0	1.100,7	0,0
Utbet. ved innfrielse av annen langsiktig gjeld		-700,0		-700,0	0,0
Opptak av sertifikater og obl.gjeld	9	1.650,3	1.251,8	4.865,1	3.556,0
Innfrielse av sertifikater og obl.gjeld	9	-1.180,2	-1.268,6	-3.032,6	-2.820,8
Rentebetalinger på finansaktiviteter		-71,0	-87,4	-191,9	-232,3
Opptak av ansvarlig lånekapital/fondsobligasjon			99,8	0,0	99,8
Innfrielse av ansvarlig lånekapital/fondsobligasjon			-200,1	0,0	-200,1
Rentebetalinger på ansvarlig kapital		-7,1	-8,7	-7,1	-8,7
Gavefond		-9,2	-24,6	-9,2	-24,6
Utbetalt fondsobligasjonseiere		-4,8	-7,0	-4,8	-7,0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		775,1	-247,8	2.016,6	359,3
Netto kontantstrøm for perioden		-0,2	4,3	-0,2	4,3
Netto endring i kontanter:					
Beholdning av kontanter ved periodens begynnelse		77,6	73,4	77,6	73,4
Beholdning av kontanter ved periodens slutt		77,4	77,6	77,4	77,6
Netto endring i kontanter		-0,2	4,3	-0,2	4,3

Noter til regnskapet

(MNOK)

Note 1 Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS og IAS 34 Interim Financial Reporting.

Kvartalsregnskapet er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsippene og med samme beregningsmetoder som i siste årsregnskap. For nærmere omtale av regnskapsprinsipper vises til årsregnskap 2019.

Note 2 Segmentrapportering

(MNOK)

Konsernets virksomhetsområder er inndelt i 3 driftssegmenter for bankdrift: Personmarked, Bedriftsmarked og Kapitalmarked. I tillegg blir datterselskapet Fana Sparebank Eiendom AS rapportert som eget driftssegment. Ufordelt er inntekter og kostnader, samt strategiske investeringer som ikke direkte kan henføres til segmentene.

Fana Sparebank Boligkreditt AS blir internt rapportert som del av bankdriften, hovedsakelig på segmentene Privatmarked og Kapitalmarked.

Segmentinndelingen gjenspeiler måten banken er organisert på, og baserer seg på bankens interne rapporteringssystemer til øverste beslutningstaker (administrerende direktør).

Konserninterne transaksjoner, investeringer og mellomværende elimineres.

4 kvartal 2020

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	207,7	131,5	-10,8	-0,1	2,8	0,0	331,2
Driftsinntekter	35,0	11,3	-9,4	40,3	25,1	-2,5	99,8
Driftskostnader	150,1	42,4	14,6	47,6	0,0	-2,5	252,3
Tap	-3,4	21,5	0,1	0,0	0,0	-0,1	18,2
Resultat før skatt	96,0	78,9	-35,0	-7,4	27,9	0,1	160,5

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	20.381,5	5.014,0	0,0	0,0	0,0	-8,4	25.387,1
Andre eiendeler	0,0	0,0	3.273,3	18,7	609,9	-12,8	3.889,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.695,4	2.417,8	818,3	0,0	0,0	-7,4	11.924,1
Annen gjeld og egenkapital	11.686,1	2.596,2	2.455,0	18,7	609,9	-13,8	17.352,1

4 kvartal 2019

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	226,4	152,8	-13,7	-0,2	8,6	0,0	373,9
Driftsinntekter	36,3	11,0	10,6	54,9	0,1	-3,7	109,2
Driftskostnader	140,9	49,9	13,1	56,5	0,0	-3,1	257,4
Tap	3,3	-16,7	0,1	0,0	0,0	-0,1	-13,4
Resultat før skatt	118,4	130,6	-16,4	-1,8	8,7	-0,5	239,0

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	18.114,6	5.145,7	0,0	0,0	0,0	-7,1	23.253,2
Andre eiendeler	0,0	0,0	2.424,3	21,7	552,7	-10,8	2.988,0
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.147,8	2.307,0	825,1	0,0	0,0	-2,0	11.278,0
Annen gjeld og egenkapital	9.966,8	2.838,7	1.599,2	21,7	552,7	-15,9	14.963,2

Note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Modellbaserte nedskrivninger baserer seg på forventning om fremtidig tap. Måling av forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden opprinnelig innregning. Ved førstegangsinnregning og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for 12-måneders forventet tap og engasjementet allokteres til steg 1. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Engasjementet allokteres da til steg 2. Alle misligholdte engasjement og engasjement der det er gjort individuelle nedskrivninger allokteres til steg 3.

Modellbaserte nedskrivninger tilsvarer summen av forventet tap for samtlige kunder som ikke har en individuell nedskrivning. Alle kunder får beregnet en sannsynlighet for mislighold (PD) og et tap gitt mislighold (LGD). Forventet tap i % fremkommer som produktet av PD og LGD. Ved å multiplisere med kundens eksponering (EAD), fremkommer tap i kroner. Modellberegningen tar hensyn til tre ulike scenarioer og hvor endelig tall beregnes som en vektet sum av beregningene fra det enkelte scenario.

Ved vurdering av forventet tap skal banken ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Det er for tiden stor usikkerhet om de økonomiske forholdene og utsiktene fremover. På grunn av den raske utviklingen av covid-19 og usikkerhet om konsekvensene, forventer ikke banken at modellene fanger opp den økte tapsrisikoen. For å reflektere den økte usikkerheten i tapsanslagene og den økte tapsrisikoen endret banken i første kvartal PD nivået for alle boliglånskunder, samt utvikling av sikkerhetsverdier (boligpriser) i scenarioberegningene i tapsmodellen.

På balansetidspunktet pr 4 kvartal er det fortsatt få tegn til forringet kredittkvalitet eller økt mislighold i utlånsporteføljen. Banken har imidlertid en forventning om at dette vil kunne inntre gradvis etter hvert som kundene i større grad påvirkes av krisen. Banken har derfor opprettholdt endringen som ble gjennomført i 1 kvartal som medførte en skalert PD-endring på 10% for alle boliglånskunder og 15% for alle næringsengasjement. Modellforutsetning om boligprisfall på 10 og 25 prosent i henholdsvis realistisk og pessimistisk scenario i år 1, ble tatt bort i september. Den opprinnelige modellforutsetningen om 2 prosent boligprisvekst i realistisk scenario stemmer bedre med prisutviklingen i boligmarkedet.

Selskapet ser hen til Statistisk sentralbyrås prognoser for å rimelighetsvurdere og kvalitetssikre prognoser for realistisk scenario de nærmeste årene. SSB legger til grunn en boligprisvekst på i underkant av 4 prosent de tre neste årene. I utgangspunktet vil bruk av en høyere boligprisvekst redusere tap gitt mislighold, og dermed nedskrivningene. I både banken og boligkreditselskapet er sikkerhetsdekningen over 100 prosent for boliglånene, men i selskapets LGD-modell vil modellert sikkerhetsdekning uansett settes til maksimalt 100 prosent. Det vil således ikke påvirke tallene i nevneverdig grad om boligprisveksten økes fra 2 til 4 prosent.

PD fremover avhenger av benyttet PD-faktor. I realistisk scenario anvender selskapet en PD-faktor på 1. Det betyr at selskapet legger til grunn at historisk misligholdssannsynlighet vil være et godt estimat for mislighold de neste årene. Fortsatt lave renter (2,0 prosent i 2021, 2,1 prosent i 2022 og 2,4 prosent i 2023), vekst i husholdningenes disponible realinntekt (2,6, 2,0 og 2,9 prosent), sunn konsumprisvekst (2,5, 2,4 og 2,1 prosent), redusert arbeidsledighetsrate (4,5, 3,9 og 3,9 prosent) slik det fremgår av SSB sine prognoser, indikerer ikke økt mislighold blant selskapets lånekunder, og dermed økt PD-faktor. Redusert PD-faktor vil bidra til et nivå på forventet tap (nedskrivninger) lavere enn dagens, og gi et absolutt nivå som ikke står i forhold til samlet utlånsmasse. Selskapets vurdering og bruk av PD-faktor på 1, underbygges av SSB sitt syn på utviklingen fremover.

Tabellen under viser faktorene som påvirker scenarioberegningene.

Tabell 2: Scenariospesifikasjon årlig					
Scenario	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
A PD-faktor, optimistisk, PM	0,833	0,667	0,500	0,667	1,000
B PD-faktor, realistisk, PM	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
C PD-faktor, pessimistisk, PM	1,333	1,667	2,000	1,500	1,000
D PD-faktor, optimistisk, BM	0,926	0,800	0,800	0,800	1,000
E PD-faktor, realistisk, BM	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
F PD-faktor, pessimistisk, BM	1,700	1,852	2,222	1,500	1,000
A Sikkerhetsutvikling, optimistisk, Bolig	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	2,00 %
B Sikkerhetsutvikling, realistisk, Bolig	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
C Sikkerhetsutvikling, pessimistisk, Bolig	-10,00 %	-10,00 %	-5,00 %	0,00 %	2,00 %
A Sikkerhetsutvikling, optimistisk, Annet	1,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
B Sikkerhetsutvikling, realistisk, Annet	-10,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
C Sikkerhetsutvikling, pessimistisk, Annet	-25,00 %	-20,00 %	-10,00 %	0,00 %	2,00 %

Modellbaserte nedskrivninger fremkommer ved å vekte scenarioene. Prinsippene for vektning er at det forventes at realistisk scenario vil inntreffe i 3 av 5 år, mens de to andre scenarioene vil inntreffe i 1 av 5 år. Initielt var derfor vurderingen i modellen at optimistisk, realistisk og pessimistisk scenario vektet med henholdsvis 20%, 60% og 20%.

Som følge av finansielle ubalanser i markedet er vektene i modellen satt til henholdsvis 10%, 50% og 40%

Dette henger sammen med usikkerheten som rå. Den er betydelig. I større grad enn realistisk scenario, tar pessimistisk scenario høyde for økt usikkerhet. (Samme vektning ble benyttet for 2019)

Nedskrivninger på tap utgjør ved utgangen av kvartalet 72,1 millioner mot 61,1 millioner pr årskiftet. Tabellen under viser endring i nedskrivning på utlån, ubenyttet kreditt og garantier fordelt på stegene.

Forts. note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Tapsavsetninger på utlån, ubenyttet kreditt og garantier pr 31.12.20 fordelt på steg

Konsern

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Nedskrivninger 31.12.2019	6,1	28,6	26,5	61,1
Migrert fra steg 1	-0,5	0,4	0,1	0,0
Migrert fra steg 2	8,2	-8,8	0,6	0,0
Migrert fra steg 3	1,6	0,9	-2,5	0,0
Øvrige endring på engasjement	-9,4	6,9	16,5	13,9
Nedskrivning på nye lån i perioden	4,7	4,4	6,4	15,5
Fraregnede tap	-1,5	-7,8	-9,1	-18,4
Nedskrivninger 31.12.2020	9,2	24,6	38,4	72,1

<i>Nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	0,0 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %
- herav nedskrivning på utlån	8,8	22,7	21,1	52,6
- herav nedskrivning på ubenyttet kreditt	0,3	0,3	0,0	0,6
- herav nedskrivning på garantier	0,1	1,6	17,3	19,0

Tapsavsetninger på utlån, ubenyttet kreditt og garantier pr 31.12.19 fordelt på steg

Konsern

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Nedskrivninger 31.12.2018	5,5	33,5	48,7	87,6
Migrert fra steg 1	-0,7	0,6	0,1	0,0
Migrert fra steg 2	11,1	-12,3	1,2	0,0
Migrert fra steg 3	0,0	12,1	-12,1	0,0
Øvrige endring på engasjement	-10,9	-6,4	11,2	-6,1
Nedskrivning på nye lån i perioden	2,4	7,8	6,6	16,7
Fraregnede tap	-1,2	-6,8	-29,1	-37,1
Nedskrivninger 31.12.2019	6,1	28,6	26,5	61,1

<i>Nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,3 %
- herav nedskrivning på utlån	5,8	27,0	23,9	56,7
- herav nedskrivning på ubenyttet kreditt	0,3	0,3	0,0	0,6
- herav nedskrivning på garantier	0,1	1,3	2,5	3,9

Sensitivitet

Nedskrivningsmodellen kan være sensitiv for endrede forutsetninger. For å synliggjøre graden av sensitivitet endres scenariovekting og PD-skalerting. I tillegg endres forutsetning om boligprisvekst i realistisk scenario for de tre første årene.

Tabellen under viser i hvilken grad forventet tap er sensitiv for endringer i scenariovekting. Kolonnen til høyre viser endringer i forventet tap når vektingen av realistisk scenario settes lavere enn 100 prosent. Resultatene indikerer at forutsetningene i pessimistisk scenario er mer pessimistiske enn forutsetningene i optimistisk scenario er optimistiske. Et eksempel indikerer dette. 30 prosent vekting av optimistisk scenario og (kun) 20 prosent vekting av pessimistisk scenario gir (likevel) en økning i forventet tap på 18,7 prosent sammenlignet med et teoretisk utgangspunkt med 100 prosent vekting av realistisk scenario. Skjevheten i forutsetningene bidrar til å ivareta at utlånstapene i oppgangstider, normale økonomiske tider og moderate nedgangskonjunkturer som oftest er svært lave eller lave, mens tapene kan bli svært høye i en alvorlig nedgangskonjunktur. I beregningen av forventet tap tilstreber banken i forutsetningene å ta høyde for at det kan være betydelig ikke-linearitet i tapene i et nedgangsscenario sammenliknet med realistisk scenario.

Med dagens 40 prosent vekting av pessimistisk scenario og 10 prosent vekting av optimistisk scenario, er forventet tap i størrelsesorden 50 prosent høyere enn forventet tap i realistisk scenario. Scenariovektingen i kombinasjon med scenarioforutsetningene gir således et resultat som står i forhold til bankens vurdering av koronakrisen som meget alvorlig.

Den andre måten å lese tabellen på, er at noe mer optimisme i vektingen (optimistisk vekt fra 10 til 20 prosent, pessimistisk fra 40 til 30 prosent), ville redusert forventet tap fra dagens 39,7 til 35,6 millioner kroner som tilsvarer en reduksjon på 4,1 millioner kroner, eller 10,4 prosent.

Forts. note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Forventet tap – Konsern eksklusiv kredittkort og individuelle nedskrivninger			Sensitivt basert på følgende endringer			
Endring fra base i %	Endring fra base	Forventet tap	Scenariovektning			
			Optimistisk	Realistisk	Pessimistisk	Sum
	Base	39.670.412	10,0 %	50,0 %	40,0 %	100,0 %
-10,4 %	-4.111.694	35.558.718	20,0 %	50,0 %	30,0 %	100,0 %
-20,7 %	-8.221.585	31.448.827	30,0 %	50,0 %	20,0 %	100,0 %
-33,2 %	-13.184.415	26.485.997	0,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %

Det kan argumenteres for at modellforutsetningen fra mars om 10 prosent økning i sannsynligheter for PM-mislighold, har bidratt til en for stor differanse mellom beregnet og faktisk mislighold for FSBB (0,57 vs 0,14 prosent) og FSB PM (0,75 vs 0,33 prosent). Tilsvarende kan det argumenteres for at 15 prosent økning i sannsynlighet for BM-mislighold ikke i tilstrekkelig grad har ført beregnet mislighold på nivå med faktisk (1,5 vs 2,3 prosent). Uten PD-skalerting på henholdsvis 10 og 15 prosent reduseres nedskrivningene fra 39,7 til 35,5 millioner kroner. PD-skalerting gir dermed en samlet reserve på 4,2 millioner kroner. Ved utgangen av 2020 forsvares PD-skalerting med fortsatt betydelig usikkerhet om i hvilken grad økonomisk tilbakeslag vil påvirke låntakeres mislighold.

Endring fra base i %	Endring fra base	Forventet tap	PD-skalerting på 10 prosent (PM) / 15 prosent (BM)		Endring som følge av PD-skalerting
			På (Base)	Av	
	Base	39.670.412	100,0 %	0,0 %	11,9 %
-10,6 %	-4.209.416	35.460.996	0,0 %	100,0 %	

Boligprisutviklingen har vært sterk i 2020 til tross for betydelig usikkerhet. I realistisk scenario er det gjort forutsetning om 2 prosent boligprisvekst. I tillegg er det gjort forutsetning om 10 prosent negativ vekst i øvrige sikkerhetsverdier i 2021 og 0 prosent de to påfølgende årene. Ved å sette boligprisveksten til null samt redusere øvrige sikkerhetsverdier med 5 prosentpoeng, økes tap gitt mislighold (LGD) noe, og nedskrivningene økes fra 39,7 til 41,3 millioner kroner. Grunnet LGD-modellens bruk av modellert sikkerhetsdekning (selv godt sikrede lån får sikkerhetsdekning på (kun) 100 prosent), er ikke beregningen av forventet tap nevneverdig sensitiv for endring i sikkerhetsverdier.

Endring fra base i %	Endring fra base	Forventet tap	Sikkerhetsutvikling år 1, 2 og 3; Realistisk	Endring som følge av prisvekst
	Base	39.670.412	Base (PM 2 %, 2 % og 2 %; BM - 10 %, 0 % og 0 %)	-4,1 %
4,3 %	1.712.710	41.383.122	Redusert prisvekst (PM 0 %, 0 %, 0 %; BM - 15 %, - 5 % og - 5 %)	

Forts. note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier

Morbank	31.12.20	2019	4. kv. 2020	4. kv.2019
Endring nedskrivninger steg 1	2,5	0,4	-0,2	0,0
Endring nedskrivninger steg 2	-2,4	-5,7	-8,1	-0,7
Endring nedskrivninger steg 3	12,3	-22,7	17,7	4,6
Amortiseringseffekter		0,0	0,0	0,0
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	9,8	15,0	0,0	0,3
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
			0,0	
Inngått på tidligere konstaterte tap	-3,6	-3,2	-0,1	-0,4
			0,0	
Sum tap på utlån og garantier	18,7	-16,2	9,3	3,7

Konsern	31.12.20	2019	4. kv. 2020	4. kv.2019
Endring nedskrivninger steg 1	3,0	0,7	-0,2	-0,2
Endring nedskrivninger steg 2	-3,9	-4,9	-8,2	0,7
Endring nedskrivninger steg 3	12,9	-20,9	17,9	5,9
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	9,8	15,0	0,0	0,3
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum brutto tap	21,7	-10,2	9,6	6,8
			0,0	
Inngått på tidligere konstaterte tap	-3,6	-3,2	-0,1	-0,4
			0,0	
Sum tap på utlån og garantier	18,2	-13,4	9,5	6,3

Note 4 Utlån, garantier og nedskrivninger fordelt på næringer.

(i mill. kr)

Tabellen viser endring i kundeengasjement fordelt på næringer

Næringssektor pr. 31.12.20	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet trekkfasilitet	Misligholdte engasjement*	Nedskrivninger
Primærnæringer, jordbruk, skogbruk m.m.	16,1	0,1	0,7	0,0	0,0
Industri & bergverk	119,0	5,3	19,5	0,0	0,3
Kraft, vannforsyning, bygg og anlegg	349,0	55,8	81,5	0,0	21,9
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	171,2	15,0	19,6	0,0	1,9
Transport	62,9	10,0	9,4	0,0	0,1
Omsetning og drift av fast eiendom	3.611,8	37,9	37,5	14,9	14,2
Utvikling byggeprosjekter	688,0	20,9	31,8	25,7	7,8
Tjenesteytende næringer ellers	307,2	3,9	42,2	4,1	2,8
Lønnstagere m.m.	20.114,3	0,3	1.465,5	79,5	23,2
Sum	25.439,6	149,3	1.707,6	124,3	72,1
Modellberegnet nedskrivning PM	17,9	0,0	0,3		
Modellberegnet nedskrivning BM	18,0	1,7	0,4		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert PM	5,0	0,0	0,0		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert BM	11,6	17,2	0,0		
Sum tapsnedskrivninger	52,5	19,0	0,7		
Netto utlån til kunder	25.387,1	130,4	1.706,9		
Utlån kredittinstitusjoner	224,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Forts. note 4 Utlån, garantier og nedskrivninger fordelt på næringer

Næringssektor pr. 31.12.19	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet trekkfasilitet	Misligholdte engasjement *	Nedskrivninger
Primærnæringer, jordbruk,skogbruk m.m.	18,2	0,2	0,7	0,0	0,0
Industri & bergverk	107,0	4,8	19,4	0,0	0,6
Kraft,vannforsyning, bygg og anlegg	320,1	66,2	41,1	0,0	5,5
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	170,4	16,6	22,8	0,0	0,5
Transport	47,4	10,0	9,5	0,0	0,3
Omsetning og drift av fast eiendom	3.761,2	32,9	60,7	34,1	16,1
Utvikling byggeprosjekter	556,3	25,3	40,2	20,2	6,2
Tjenesteytende næringer ellers	507,4	3,6	91,7	3,3	5,2
Lønnstagere m.m.	17.821,9	1,0	1.388,8	98,2	26,7
Sum	23.309,9	160,8	1.674,9	155,7	61,1
Modellberegnet nedskrivning PM	22,6	0,0	0,2		
Modellberegnet nedskrivning BM	16,4	1,4	0,4		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert PM	4,0	0,0	0,0		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert BM	13,8	2,5	0,0		
Sum tapsnedskrivninger	56,7	3,9	0,6		
Netto utlån til kunder	23.253,2	156,9	1.674,3		
Utlån kredittinstitusjoner	237,4	0,0	0,0	0,0	0,0

* Misligholdte engasjement over 30 dager

Note 5 Fordeling av utlån til kunder mellom ulike steg

(i mill. kr)

Tabellen viser endring i utlån til kunder fra 31.12.19 til 31.12.20

Brutto utlån vurdert til amortisert kost	steg 1	steg 2	steg 3	total
Brutto utlån til amortisert kost pr 01.01.20	19.397,8	2.679,2	137,1	22.214,1
Overført fra steg 1	-958,8	916,3	42,5	0,0
Overført fra steg 2	823,1	-851,1	28,0	0,0
Overført fra steg 3	19,2	14,0	-33,2	0,0
Fraregnet lån	-4.616,4	-656,5	-21,1	-5.294,0
Nye lån	9.021,7	441,4	5,3	9.468,4
Øvrige endringer	-1.656,4	-194,9	-12,8	-1.864,1
Brutto utlån til amortisert kost pr 31.12.20	22.030,3	2.348,2	145,9	24.524,4
Tapsnedskrivninger	8,8	22,7	21,1	52,6
Netto utlån til amortisert kost	22.021,5	2.325,5	124,8	24.471,9
Utlån til virkelig verdi				915,2
Balanseført utlån pr 31.12.20	22.021,5	2.325,5	124,8	25.387,1
Brutto utlån til amortisert kost pr 31.12.20	22.030,3	2.348,2	145,9	24.524,4
- herav bedriftsmarked	4.117,5	1.063,7	99,6	5.280,8
- herav personmarked	17.912,9	1.284,5	46,3	19.243,6

Note 6 Misligholdte/tapsutsatte lån og garantier

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	77,1	107,9	90,4	131,6
Nedskrivninger på misligholdte engasjement	6,7	11,5	8,2	11,5
Netto misligholdte engasjement	70,4	96,3	82,2	120,1
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement	88,5	38,0	90,9	40,3
Nedskrivninger øvrige tapsutsatte engasjement	23,8	8,7	23,8	8,7
Netto øvrige tapsutsatte engasjement	64,7	29,3	67,0	31,7

Misligholdte engasjementer:

representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdet ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdt senest 90 dager etter betalingsforfall.

Tapsutsatte engasjement:

er samlet utlån og garantier mot kunder med engasjement som ikke er klassifisert som misligholdte, men det etter en vurdering av kundens betjeningsevne og verdien av sikkerheter er sannsynlighetsovervekt for tap.

Aldersfordeling betalingsmislighold:

Kundengasjement hvor en av kundens konti er misligholdt med mer enn 1.000,- kroner.

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Betalingsmislighold 5-30 dager	67,8	166,8	123,6	244,3
Betalingsmislighold 31-90 dager	29,8	19,6	34,0	24,1
Betalingsmislighold over 90 dager	77,0	107,9	90,3	131,6
Sum misligholdte engasjement	174,6	294,3	247,8	400,0
Herav Bedriftsmarked	43,6	88,4	43,6	88,4
Herav Privatmarked	131,0	205,9	204,3	311,6

Note 7 Finansielle derivater

(MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
Finansielle derivater - Eiendeler	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Merverdi derivater knyttet til utlån	0,0	4,3	0,0	4,3
Merverdi derivater knyttet til verdipapir	0,0	0,0	0,0	0,0
Merverdi derivater knyttet til funding	18,6	0,0	18,6	0,0
Andre finansielle derivater	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum finansielle derivater - eiendeler	18,6	4,3	18,6	4,3

	MORBANK		KONSERN	
Finansielle derivater - Gjeld	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Mindreverdi derivater knyttet til utlån	28,8	5,1	28,8	5,1
Mindreverdi derivater knyttet til verdipapir	6,0	8,3	6,0	8,3
Mindreverdi derivater knyttet til funding	8,5	4,6	8,5	4,6
Sum finansielle derivater - gjeld	43,3	18,0	43,3	18,0

Note 8 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter (MNOK)

Morbank	2020	2019	4. kv. 2020	4. kv. 2019
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	0,4	-1,5	-0,1	-2,5
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	0,8	2,6	1,4	1,1
Netto gevinst/tap strategiske aksjer	19,7	-1,6	7,5	2,0
Netto gev./tap obligasjonsfond	-1,0	1,1	0,2	0,0
Netto gevinst/tap valuta	1,5	1,8	0,3	0,5
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	-12,5	11,9	-2,4	5,4
Netto verdiendring utlån	26,6	-2,5	-4,2	-6,7
Netto verdiendring funding	-17,5	-6,1	11,7	3,9
Netto verdiendring innskudd	-1,4	0,2	0,6	-0,2
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	16,6	5,9	15,1	3,3

Konsern	2020	2019	4. kv. 2020	4. kv. 2019
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	0,474	-1,7	-0,1	-2,5
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	0,772	2,6	1,4	1,1
Netto gevinst/tap strategiske aksjer	19,733	-1,6	7,5	2,0
Netto gev./tap obligasjonsfond	-0,993	1,1	0,2	0,0
Netto gevinst/tap valuta	1,495	1,8	0,3	0,5
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	-12,522	11,9	-2,4	5,4
Netto verdiendring utlån	26,638	-2,5	-4,2	-6,7
Netto verdiendring funding	-22,683	-10,4	10,4	3,9
Netto verdiendring innskudd	-1,385	0,2	0,6	-0,2
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	11,5	1,4	13,8	3,3

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital (MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.331,0	3.670,0	12.354,7	11.333,6
Egenbeholdning sert. og obl.	0,0	0,0	0,0	0,0
Sertifikater og obligasjoner til amort. kost	3.331,0	3.670,0	12.354,7	11.333,6
Obligasjoner til virkelig verdi	1.402,2	599,6	1.402,2	599,6
Egenbeholdning obligasjoner til virkelig verdi	0,0	0,0	0,0	0,0
Verdiregulering	15,6	-0,8	15,6	-0,8
Obligasjoner til virkelig verdi	1.417,8	598,8	1.417,8	598,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.748,8	4.268,8	13.772,6	11.932,4

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital forts.

(MNOK)

Morbank						
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Balanse 31.12.20	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen-beholdn.	Øvrige endringer	Balanse 31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.331,0	850,0	-1.179,0	0,0	-10,0	3.670,0
Obligasjoner til virkelig verdi	1.402,2	799,8	0,0	0,0	2,9	599,6
Verdiregulering	15,6	0,0	0,0	0,0	16,4	-0,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4.748,8	1.649,8	-1.179,0	0,0	9,18	4.268,8

Konsern						
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Balanse 31.12.20	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen-beholdn.	Øvrige endringer	Balanse 31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	12.354,7	4.051,1	-3.028,0	0,0	-2,0	11.333,6
Obligasjoner til virkelig verdi	1.402,2	799,8	0,0	0,0	2,9	599,6
Verdiregulering	15,6	0,0	0,0	0,0	16,4	-0,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13.772,6	4.850,9	-3.028,0	0,0	17,3	11.932,4

Endring ansvarlig lånekapital	Balanse 31.12.20	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen-beholdn.	Øvrige endringer	Balanse 31.12.19
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	299,7	0,0	0,0	0,0	-0,1	299,8

Avstemming av endringer i forpliktelser som er en del av finansieringsaktiviteter

	MORBANK		KONSERN	
	Obligasjons-gjeld	Ansvarlig lånekap.	Obligasjons-gjeld	Ansvarlig lånekap.
Balanseført verdi 31.12.2019	4.268,8	299,8	11.932,4	299,8
<i>Kontantstrømmer</i>				
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	1.650,3	0,0	4.865,0	0,0
Tilbakebetaling av gjeld	-1.180,2	0,0	-3.032,6	0,0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer</i>				
Endring påløpte renter, amortisering mm	-6,5	-0,1	-8,6	-0,1
Endring virkelig verdi	16,4	0,0	16,4	0,0
Balanseført verdi 31.12.2020	4.748,8	299,7	13.772,6	299,7

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Fana Sparebank eier 100% i Fana Sparebank Boligkreditt AS.

Fana Sparebank har mottatt 25,8 millioner i provisjonsinntekt fra Fana Sparebank Boligkreditt AS for drift av selskapet i 2020. Fana Sparebank Boligkreditt AS har 10,9 milliarder i brutto utlån, hvorav 9,3 milliarder er finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Pr. årskiftet står banken som eier av obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Fana Sparebank Boligkreditt AS med 298,8 millioner.

Det er etablert en årlig rullerende rammekredittavtale mellom Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank på 400 millioner. Pr. årskiftet er rammekreditten opptrukket med 144,4 millioner. Videre har Fana Sparebank Boligkreditt AS en langsiktig ramme på 600 millioner, hvor 600 millioner er opptrukket. Rammene skal sikre finansiering til Fana Sparebank Boligkreditt AS ved ervervelse av boliglån og oppgjør ved forfall av OMF'er.

Fana Sparebank Boligkreditt AS har i tillegg til nevnte avtaler 3 stk. RCF avtaler (revolving credit facility) mot Fana Sparebank:

- o Avtale knyttet til overpantsettelse. Rammen kan benyttes til kjøp av ny sikkerhetsmasse i form av utlån eller andre instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve. Rammen pr. 31.12.2020 utgjør 1.395 millioner og er avhengig av den til hver tid utstedte OMF-portefølje i selskapet.
- o Avtale knyttet til finansiering av opptrekk av til enhver tid ubrukte flexilånsrammer. Rammen pr. 31.12.2020 er 734 millioner.
- o Avtale som skal sikre OMF eiere oppgjør for renter og avdrag de neste 12 måneder, dersom boligkredittselskapet ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Rammen for avtalen pr. 31.12.2020 er 144 millioner.

Fana Sparebank Eiendom AS har en trekkfasilitet på 10,0 millioner. Pr 31.12.2020 var det benyttet 5,8 millioner. Ved bruk betales en pris på markedsmessige vilkår.

Datterselskap er konsolidert i bankens konsernregnskap.

Note 11 Klassifikasjon av finansielle instrumenter i balansen

(MNOK)

31.12.2020

Konsern	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Totalt
Kontanter og fordring på sentralbanken	77,4		77,4
Utlån til kredittinstitusjoner	224,9		224,9
Utlån til kunder	24.421,2	915,2	25.336,4
Finansielle derivater		18,6	18,6
Rentebærende verdipapir		3.128,1	3.128,1
Aksjer og egenkapitalbevis		291,4	291,4
Sum finansielle eiendeler	24.723,5	4.353,3	29.076,8
Gjeld til kredittinstitusjoner	421,8		421,8
Innskudd fra kunder	11.307,3	616,8	11.924,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12.354,7	1.417,8	13.772,6
Finansielle derivater		43,3	43,3
Ansvarlig lånekapital	299,7		299,7
Sum finansiell gjeld	24.383,6	2.077,9	26.461,5

Note 12 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost (MNOK)

Det er i hovedsak utlån, innskudd og innlån med flytende rentebetingelser som vurderes til amortisert kost. Virkelig verdibetraktning blir gjort med utgangspunkt i instrumentenes egenskaper på balansedagen. Virkelig verdi vil alltid være beheftet med usikkerhet.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Dette er i hovedsak fordringer med kort løpetid og flytende rente. Her forutsettes virkelig verdi å være tilnærmet lik amortisert amortisert kost.

Utlån til kunder

Flytende rente på utlån til kunder blir vurdert og justert i henhold til rentenivået i markedet. Utlånene blir nedskrevet i tråd med reglene i IFRS 9. Nedskrivning i steg 1 er en modellberegnet nedskrivning som sannsynligvis ikke vil ha innvirkning på verdsettelsen ved et eventuelt salg. Virkelig verdi på utlån til amortisert kost er derfor vurdert til bokført verdi før nedskrivning i steg 1.

Innskudd til kunder

Konsernet vurderer at amortisert kost er tilnærmet lik virkelig verdi for innskudd med flytende rentebetingelser.

Gjeld til kredittinstitusjoner

Dette er i hovedsak gjeld med kort løpetid og flytende rente. Her forutsettes virkelig verdi å være tilnærmet lik amortisert amortisert kost.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi er basert på markedspriser beregnet med utgangspunkt i rente- og spreadkurver samt observasjoner av kjøps- og salgsinteresser i markedet.

Konsern	Verdsettelse hierarki *	31.12.2020		31.12.2019	
		Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanken		77,4	77,4	77,6	77,6
Utlån til kredittinstitusjoner		224,9	224,9	237,4	237,4
Utlån til kunder		24.421,2	24.431,0	22.157,3	22.157,3
Sum finansielle eiendeler		24.723,5	24.733,4	22.472,4	22.472,4
Gjeld til kredittinstitusjoner		421,8	421,8	2,8	2,8
Innskudd fra kunder		11.307,3	11.307,3	10.550,3	10.550,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2	12.354,7	12.430,9	11.333,6	11.395,7
Ansvarlig lånekapital	2	299,7	302,8	299,8	302,5
Sum finansiell gjeld		24.383,6	24.462,8	22.186,5	22.251,3

* Definisjon av verdsettelseshierarki se note 13

Note 13 Verdssettelseshierarki for finansielle instrumenter til virkelig verdi (MNOK)

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene blir definert som følger:

Nivå 1. Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. I et aktivt marked vil transaksjoner for eiendeler eller forpliktelser finne sted med tilstrekkelig hyppighet og volum til å gi løpende prisinformasjon på armlengdes avstand. I denne kategorien inngår børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2. Virkelig verdi måles med bruk av andre observerbare markedsdata enn det som benyttes på nivå 1, enten direkte priser eller indirekte utledet av priser som er observerbare i markedet.

I denne kategorien inngår sertifikater og obligasjoner som ikke omsettes i et aktivt marked, derivater, og samtlige finansielle forpliktelser verdsatt til virkelig verdi.

Nivå 3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input.) I kategorien inngår utlån til kunder og aksjer som ikke omsettes i et aktivt marked.

Det har ikke vært overføringer av finansielle instrumenter fra et nivå til et annet i perioden.

31.12.2020

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	0,0	0,0	915,2	915,2
Rentebærende verdipapirer	426,8	2.701,2	0,0	3.128,1
Finansielle derivater	0,0	18,6	0,0	18,6
Aksjer	113,2	0,0	178,2	291,4
Sum	540,0	2.719,8	1.093,4	4.353,3
Finansielle forpliktelser				
Innskudd fra kunder	0,0	616,8	0,0	616,8
Verdipapirgjeld	0,0	1.417,8	0,0	1.417,8
Finansielle derivater	0,0	43,3	0,0	43,3
Sum	0,0	2.077,9	0,0	2.077,9

Finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi for nivå 3.

	Utlån til kunder	Aksjer
Morbank og konsern		
Balanseført verdi 31.12.18	1.080,3	176,6
Tilgang	212,9	29,3
Avgang/forfalt	-194,9	-49,7
Netto gevinst/tap	0,0	2,6
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-2,5	-4,2
Balanseført verdi 31.12.19	1.095,9	154,6
Tilgang	64,6	5,2
Avgang/forfalt	-271,8	-1,3
Netto gevinst/tap	2,0	-1,3
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	24,6	21,1
Balanseført verdi 31.12.20	915,2	178,2

Note 14 Kapitaldekning (MNOK)

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Sparebankens fond	2.130,4	2.060,6	2.130,4	2.061,3
Gavefond	68,3	50,8	68,3	50,8
Annen egenkapital			352,0	334,7
Sum egenkapital som inngår i kjernekapital	2.198,7	2.111,4	2.550,7	2.446,7
Fradrag i ren kjernekapital				
Verdijustering for krav om forsvarlig verdifasts.	-6,6	-4,9	-6,7	-5,0
Immatrielle eiendeler/utsatt skattefordel	-8,3	-5,9	-10,1	-7,8
Goodwill inkl. i verdsettelse vesentlige eierandeler	-20,3	-20,1	-20,3	-20,1
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-2,9	0,0	0,0
Finansfradrag - vesentlige eierandeler	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum fradrag i ren kjernekapital	-35,3	-33,8	-37,2	-32,9
Sum ren kjernekapital	2.163,4	2.077,6	2.513,5	2.413,8
Kjernekapital				
Fondsobligasjoner	100,9	101,2	110,2	110,5
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-0,6	0,0	0,0
Sum	100,9	100,6	110,2	110,5
Sum kjernekapital	2.264,2	2.178,3	2.623,7	2.524,3
Tilleggskapital				
Ansvarlig lånekapital	299,5	299,4	312,0	312,0
- Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-0,4	0,0	0,0
Sum tilleggskapital	299,5	299,1	312,0	312,0
Sum ansvarlig kapital	2.563,7	2.477,3	2.935,7	2.836,3
Risikovektet volum	10.951,1	10.060,9	14.883,9	13.379,6
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.587,9	1.609,7	2.530,3	2.475,2
Kapitaldekning	23,41 %	24,62 %	19,72 %	21,20 %
Kjernekapitaldekning	20,68 %	21,65 %	17,63 %	18,87 %
Ren kjernekapital	19,75 %	20,65 %	16,89 %	18,04 %
Spesifikasjon av samlet kapitalkrav	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Standardmetoden				
Lokale og regionale myndigheter	7,2	2,4	7,2	2,4
Institusjoner	31,6	25,2	6,2	5,4
Foretak	23,4	19,2	48,8	42,2
Massemarkedssegment	13,4	13,2	35,7	30,7
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	521,3	585,0	834,4	847,2
Forfalte engasjementer	47,5	29,6	64,0	34,3
Engasjement med særlig høy risiko	88,1	0,0	88,1	0,0
Obligasjoner med fortrinnsrett	15,5	10,8	13,6	11,3
Andeler i verdipapirfond	0,2	5,6	0,2	5,6
Egenkapitalposisjoner	58,5	41,1	5,9	5,9
Øvrige engasjement	14,6	16,6	15,9	12,8
Samlet kapitalkrav for kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko: (Standardmetoden)	821,5	748,5	1.120,1	997,8
Samlet kapitalkrav for operasjonell risiko (Basismetode)	54,2	56,2	70,2	72,4
CVA tillegg	0,4	0,2	0,4	0,2
Sum minstekrav til ansvarlig kapital *)	876,1	804,9	1.190,7	1.070,4
Bufferkrav:				
Bevaringsbuffer (2,5 %)	273,8	251,5	372,1	334,5
Motsyklisk buffer (1,0 % fra 13.03.20)	109,5	251,5	148,8	334,5
Systemrisikobuffer (3 % fra 1.7.2014)	328,5	301,8	446,5	401,4
Bufferkrav i ren kjernekapital	711,8	804,9	967,5	1.070,4
Pilar 2 krav fastsatt av Finanstilsynet (2,5 % fra 30.6.2017)			372,1	334,5
Samlet bufferkrav i ren kjernekapital			1.339,5	1.404,9
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.587,9	1.609,7	2.530,3	2.475,2

Kapitaldekningen er basert på at banken fører regnskapet etter IFRS og rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden.

Note 14 Kapitaldekning forts.

I tråd med Finansforetaksloven § 17-13 (2) og utfyllende bestemmelser i CRR/CRD IV-forskriften, foretar Fana Sparebank en forholdsmessig konsolidering av sine eierandeler i samarbeidende grupper. Denne plikten ble gjeldende fra 1.1.2017 for eierandeler over 10 %, og 1.1.2018 for eierandeler under 10 %. Det er også beregningene etter innkonsolidering som er førende for Finanstilsynets oppfølging av bankens oppfyllelse av pilar I, II og bufferkrav på konsolidert basis.

Fana Sparebank deltar i samarbeidende gruppe med Brage Finans AS, og innkonsoliderer følgelig bankens eierandelen på 5,34 % pr. 31.12.2020 i konsernets kapitaldekning. (31.12.2019: 5,34%)

Fana Sparebank er også i samarbeidende gruppe med VBB AS (Vipps). Gjennom sin eierandel på 4,28 % i Balder Betaling AS eier banken indirekte 0,45 % av aksjene i VBB AS. Finansdepartementet har imidlertid gitt dispensasjon fra kravet om forholdsmessig konsolidering for deltagere med eierandeler under 10 %. Forutsetningen for dispensasjonen er at foretaket gjør fradrag for hele den bokførte verdien i foretakets rene kjernekapital. Dette har Fana Sparebank gjort.

Note 15 Uvektet kapitalandel

(i mill. kr)

Finansdepartementet fastsatte 20. desember 2016 minste- og bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel som skal oppfylles fra 30.juni 2017. Bestemmelsene om krav til uvektet kjernekapitaldekning følger av forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften) del III.

Minstekravet til uvektet kjernekapitalandel er fastsatt til 3 prosent. Alle banker skal i tillegg ha en uvektet kjerne-kapitalbuffer på minst 2 prosent.

	MORBANK		KONSERN	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Reinvesteringskostnad derivater			0,0	0,0
Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	5,1	4,3	5,1	4,3
Poster utenom balansen	1.595,2	1.946,0	982,8	878,1
Utlån og øvrige eiendeler	19.894,8	18.229,8	29.893,0	26.719,4
Sum eksponeringsmål	21.495,1	20.180,1	30.880,9	27.601,7
 Sum kjernekapital	 2.264,2	 2.178,3	 2.623,7	 2.524,3
Uvektet kapitalandel	10,53 %	10,79 %	8,50 %	9,15 %

fanasparebank.no

Østre Nesttunvei 1
5221 Nesttun
915 03411
post@fanasparebank.no

Org.nr 937 896 859

